Regd No. N. 45 / M. 3813

విడిపత్రిక ౦-౧-౩

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

10242

సంపుటము ౧౭ ● హైద్రాబాదు దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౪ చిత్రభాను నిజ జ్యేష్ఠ బ॥ ౧ (౨౯-౬-౧౯౪౨ ఫ.) సోమవారము ● సంచిక ౧౬

జర్మను సేనలు ఈజిప్టులో ప్రవేశించినవి

౭౦ మైళ్ల దూరము ముందుకు పోయినవి

ఈజిప్టు ..... నుండి ..... వరకు వివిధ స్థలములనుండివచ్చిన యుద్ధవార్తలిక్కడ వివరింపబడుచున్నవి-

బర్మా:- బ్రిటిషువిమానాలు బర్మాలోనిజపానీయులు ఆక్రమించుకొనియున్న స్థావరములపై బాంబులను వేసినవి-

చైనా:- చైనాలో చేకియాంగు రాష్ట్రములో ..... చైనీయుల జపానీయుల మధ్య యుద్ధము జరుగుచున్నది-

[illegible]

నవ్యభారతిగురుకులం

శేవేంద్రపాడు-తుమ్మపూడిపోస్టు

బాలబాలికలకు అశ్రమపద్ధతులతో ..... దటికరకరిమండి శాలివిద్యాలయ ప్రవేశపరీక్షవరకు ఇచ్చట చదువుచెప్పబడును. అనుభవజ్ఞులు, విద్యావంతులునైన ఉపాధ్యాయులు ౧౧ మంది (ఇందులో నలుగురుపట్టభద్రులు) ఇచ్చట పనిచేయుచున్నారు- వ్యాయామము ఆటలలో ప్రత్యేకశిక్షణ యివ్వబడును- శ్రీయుత గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారి వంటి సంస్థ నిర్వహింపబడుచున్నది.

విషాదము

హైదరాబాదుదక్కన్ నగరములో ..... కాలేజిలో సంస్కృతోపాధ్యాయులగు శ్రీ ..... కంటి సీతారామయ్యగారికి ఒకనెల రోజుల నుండి అస్వస్థతయుండి ఈనాడు ఒకటేది ప్రాతఃకాలము ..... గంటలకు హృద్రోగ ..... శరీరమునువీడినదని తెలిపినందుకు చింతించుచున్నది. వారి కుటుంబమునకు సీతారామయ్యగారికి ..... సానుభూతి తెలుపుచున్నాము-

మహిబూబునగరం

ఆం॥ మ॥ సభ-ముఖ్యులసభ

(స్వ-వి)

మహిబూబునగరులో మొన్నటిదినం అంధ్రమహాసభయొక్క జిల్లావర్కర్ల సమావేశము జరిగెను- అందుధర్మవరములో రాజ్యాంగసంస్కరణతీర్మానంపై ఏర్పడిన చీలికలనుగురించి ఆలోచనలుజరిగెను- చీలికఉండకూడదని అందరును అభిప్రాయపడినారు- కాని రాజ్యాంగ సంస్కరణతీర్మానంపై షరతులను ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనేవరకులో కిరాని అనుటను గురించి ప్రచారంచేయవలెనని అధ్యక్షులు ప్రకటించుట అవసరమనిస్థాయసంఘములో ఏర్పాటు ..... కార్యకారిణీవర్గమును అధ్యక్షులు నామకరణముచేయవలెనేకాని ఎన్నికగాచేయుట ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధమనియు, ఒక గ్రామమునకు ప్రాధాన్యమిచ్చుట ఏమాత్రమున్నూ సరికాదనియు తీర్మానించిరి- అధ్యక్షులాయిధముగా చేయకుండినచో మహిబూబునగరులో ఒకనెలలోగా ఒకప్రత్యేక అంధ్రమహాసభ నుజరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను- మరల ఈరాను న్నశుక్రవారమునాడు వరంగల్‌లో వర్కర్లసమావేశముజరుగనున్నది- అందులోను ఇట్టినిర్ణయమే జరుగునని తలపబడుచున్నది-

కావలెను

బొంబాయి యందలి ఒకసుప్రసిద్ధమగు భీమాసంస్థకు నిజాంరాష్ట్రమునందలి అన్నిజిల్లాలలో జీవితభీమావ్యవస్థచేయుటకు చీఫ్ఏజంట్లు ఆర్గనైజర్లు, మరియు స్పెషల్ఏజంట్లు కావలయును. వ్యాపారగ్యారంటీ మరియు పూర్వ అనుభవముతో దరఖాస్తులుపంపండి.

బాక్సునెం. 526
గోలకొండపత్రిక
హైద్రాబాదుదక్కన్.

హిందూస్థాన ఫ్యూరర్

హిట్లర్ ..... ఫ్యూరర్ అనిపించుకొనుచున్నాడు ..... సుభాష్‌చంద్రబోసును విదేశాంగపత్రికాప్రతినిధులకుహిట్లరు ఎరుకపరిచినాడట- ఇప్పుడుసుభాష్ బోసుగారు జర్మనీలోవిదేశరాయబారిగాఅంగీకరింపబడి ఒకప్రత్యేకబంగ్లాలో నివసించుచున్నారని తెలియవచ్చుచున్నది

ప్రకటన మహక్మ నిజామత్ ఆబ్కారి సర్కార్ ఆలి

మూడవ సేమాహి సన్ ౧౩౫౧ ఫస్లి జాగీరాతు కల్లు ఆమదని చెక్కులు ఈ మహక్మాలో క్రింది తారీఖులందు ఇవ్వబడును.

మొదటి [illegible] ౧౩౫౧ ఫ

రెండవ ,, ౧౭ ,, ,, ,,

మూడవ ,, ౧౭ మెహర్ ,, ,,

నాల్గవ ,, ౧౯ ఆబాన్ ,, ,,

అందరు జాగీరుదారుగార్లు మరియు ముత్తేదారుగార్లు పై నిర్ణయించిన తారీఖులలో చెక్కులుతీసుకు నే ప్రయత్నము చేయవలసినది.

మదద్గార్ నాజిం ఆబ్కారి ౧

బాదరాయణుడు కృష్ణద్వైపాయనాఖ్య వ్యాసుడుకాడా?

శ్రీ పెండ్యాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి వాదానికి సమాధానము.

పెండ్యాలవారి వ్యాసమునుచదివి సారమును గ్రహించితిని. బాదరాయణుడు వ్యాసమహర్షి కాడనివారు

(౧) సంస్కృతభారతమున బాదరాయణశబ్దము వాడకపోవుట, మరియు, [illegible] భారతమున అనాటమొత్తుకొనకపోవుట ఒకకారణము [illegible]

[illegible]

(అ) బాదరాయణశబ్దము బదరీశబ్దమునుండి పుట్టినది కాదు "బాదరాణాం సంబంధీయత్ బాదరం అయనం స్థానం యస్య సః బాదరాయణః" అను వ్యుత్పత్తి ప్రకారము బాదరాయణశబ్దము బాదరశబ్దము అయనశబ్దము వీనివలనగలిగినది కావున "బదర" - రేగుచెట్టు దానిసంబంధమైనది "బాదర" - రేగిచెట్టు - బాదరపు బంధమైన స్థానముగలవాడు బాదరాయణుడు, వ్యాసుడు రేగుచెట్టు క్రింద కూర్చొనియుండునని భారతమునందుగలదు.

[illegible]

ఇండియా విముక్తికి పరరాజ్య సహాయాపేక్ష

గాంధిమహాత్ముని ప్రతికూలత

"విదేశీయాధికారమునుండి ఇండియాను విమోచన చేయుటకు ఇంకొక రాజ్యము ఆక్రమించవలెనని కోరిక ఎంతమాత్రము నాకు లేదు. బ్రిటిషు అధికారస్థానము నకు ఇంకొక పరాధికారమును తెచ్చి పెట్టుకొనుకోరిక లేదు" అని గాంధిమహాత్ముడు ఒక విలేఖరికి జవాబుగా "హరిజన్" పత్రికలో వ్రాసినాడు.

ఈవిలేఖకుడు వేసిన ప్రశ్న ఇది "మీరు రేడియో వార్త అనువినరు. నేను శ్రద్ధగా వినుచుండును జర్మనీ పక్షరాజ్యములు మీరు అనుకూలముగా ఉంటున్నారనియు బ్రిటిష్ అధికారము పడగొట్టుటకు పెరవారి సహాయము పొందవలెనను సుభాష్ బాబు అభిప్రాయము [illegible]

[illegible]

గాంధీ సందేశము

ఇదొక వారపత్రిక సంపాదకులు సుప్రసిద్ధులగు శ్రీగొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు ప్రతివారం మహాత్మగాంధిగారు హరిజనపత్రికలో వ్యాసాలు వ్రాస్తున్నారు. అవిచాలా అమూల్యమైనవి. అవ్యాసాలన్నీ యితరపత్రికలలో రావు. కావున శ్రీ సీతారామశాస్త్రిగారు వాటినన్నింటి నిత్రూర్తిగా తెనుగులోనికి భాషాంతరీకరణముచేసి యీగాంధీసందేశం అనేపత్రికలో ముద్రించుచున్నారు ఈపత్రిక ౧-౨ ప్రకటింపబడుచున్నది.

సంవత్సరంచందా ౪ రూ॥ కల్గారు మాత్రమే దొరకుస్థలం, వినయాశ్రమము వయా పొన్నూరు గుంటూరుజిల్లా, ఇదిచాలామంచి అవకాశం, అఖిలాంధ్రులంతా ఈపత్రికకు చందాదారులుగాచేరి మహాత్మగాంధీగారిరచనలలో చదివి లాభముపొందుదురుగాక ఇదికాక ఇతరరచనలు కూడా ఇందుచేర్చుచున్నారు. ఇదిచాలామంచి పత్రిక.

[illegible]

గాంధిమహాత్ముని క్రొత్తఉద్యమము

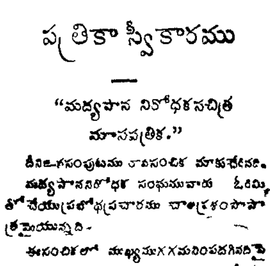
జిన్నాగారిఆక్షేపణ

అఖిలభారతదేశపు ముస్లింలీగు అధ్యక్షుడగు యం-ఏ జిన్నా గారు జూను ౨౨ తేదిన ప్రకటనలో ఇట్లు తెలిపినారు.

హిందూ [illegible] ఆనుకున్నతరువాత తప్పఇంకొక విధముగా హిందూ-ముస్లింసమస్యను గాంధిగారు యెన్నడును పరిష్కరించదలచుకొనలేదని నేను చెప్పుచునే ఉన్నాను. ౧౯౨౦నుండి వీరు ఒక్కొకే ప్రతి సందిగ్ధ సమయములోను ముసల్మానులఆశలను భగ్నముచేసిరి. . . ఇండియా స్వాతంత్ర్యము సాధించేకోరిక [illegible]

[illegible]

వారు (ముఖ్యముగా రాష్ట్రీయులు) [illegible] కోయిల్ పట్టికుట్రఖైదీలు మద్రాసు కమ్యూనిస్టు కుట్రఖైదీలు చాలామందికి త్వరలో విడిచిపెట్టబడుదురని తెలియుచున్నది.

పత్రికా స్వీకారము

"మద్యపాన నిరోధకసచిత్ర మాసపత్రిక."

దీని ౧౫సంపుటము ౧వసంచిక మాకుచేరినది. మద్యపాననిరోధక సంఘమువారు ఓరిమితో చేయు ప్రబోధప్రచారము చాలక్రమంపొందుతున్నది.

ఈసంచికలో ముఖ్యముగ గమనింపదగినదై సంఘము ౧౯౪౦-౪౧ సంవత్సరపు వార్షిక నివేదిక. పైపపలిలో యక్షిణిదీప ప్రదర్శనములు, బహిరంగసభలు, నాటకములద్వారా అనేక స్థానములలో ప్రచారముజరిగినట్లు నివేదికలో తెలుపబడినది. ఇందుకు సంతసము. ఈనివేదికనుబట్టి పై [illegible]

[illegible]

కోస్గి జాగీరుపరిస్థితులు

కోస్గిజాగీరు, ౧౧-౯-౫౧ఫ-

ఈజాగీరు నవాబుసాలార్‌జంగుబహద్దరుగారి యెస్టేటులో చేరినది- ఈజాగీరుగ్రామసంఖ్య (౨౦౦౦)మరియు-జనసంఖ్య(౧౨౦౦౦)పైగా నున్నది- స్టేటుదిక్కునుండి సర్కారీ వ్యవహారములు జాగీరు జిల్లాయగు గొప్పలతో జరుపబడును- ఈ స్టేటు గుల్బర్గాకు సంబంధించి యున్నది- వ్యాపారకేంద్రమగు కొండూరు ఈజాగీరుకు సమీపంగానుండుటచే ఇచటకూడ వ్యాపారముబాగుగాసాగును-ప్రతి ఆదివారము గొప్పసంతజరుగును-ఇచ్చట రమారమి (౫౦)స్థానిక వ్యాపారస్థులగు గౌరవనీయుల యంగడులున్నవి

పైవ్యాపారస్థులనుండి ఖైదీలకు ఆహారము నిమిత్తమై ప్రతిసంవత్సరము సీసము (౨౦) సంవత్సరములనుండి వసూలు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది- ఒక ప్రత్యేకఅంగడివారు ఖైదీల భోజనంపట్టీసప్లయిచెస్తు పట్టీలనుపైకిపంపి జాగీరున్న పైకమునీసుకొనుచున్నారు- పోలీసుపటేలు అమీనుసాబు కిరాణముదుకాణమువాండ్లనుండి గుర్తించుకొని ఖైదీపట్టీ వసూలుచేయుచున్నారట-ఈరీతిగవసూలుచేయబడినరకం జాగీరులకుఅందజేయుచున్నారో లేక వారిస్వంత ఖర్చులకు ఉపయోగించుకొనుచున్నారో తెలియకున్నది-స్టేటువారు పరిశీలించగలరు-

ఇచ్చటమిడిల్‌స్కూల్‌ఉన్నది- (౨౫౦)పైగా విద్యార్థులున్నారు-

కొన్నిమాసముగా ఒక సంఘటన జరిగినది- తే ౪-౯-౫౧ఫ- మంగళవారము సాయంత్రి ౭ గంటలకు హనుమనాకాద అయ్యప్పఅంగడిపై కొందరుదుండగీండ్రు ఆరని సుమారుగకొట్టి అచ్చటనున్న కొన్నివస్తువుల నపహరించిరట-

—

జమాబంది

[స్వ-వి-] జగిత్యాల, ౧౫-౯-౫౧ఫ-

ఈసంవత్సరము కరీంనగరంజిల్లాలోని జగిత్యాల,సిరిసిల్ల రెండుతాలూకాలలోవిపరీతముగ తావానులు, గైరుమజరాలుకట్టబడినవి- మిగత ఐదుతాలూకాలలో జమాబంది సక్రమముగానే జరిగినదికాని ఒక్క ముస్తర్కు జర్మాలకుమాత్రము అక్రమముజరిగినది- కాలువలలో నీరులేక చెరువులలోనీరులేక బావులతోనేసైన్యముపై నమూ స్తర్కు జర్మాలపాలయము అలిపన్ను మూప్పాతిక తీసుకున్నారు-సగము తీసుకోవలసియుండెను- ఇకజగిత్యాల సిరిసిల్లతాలూకాలలో కష్టేనరికిరీ పన్ను తీసుకున్నారు- శికంబంచరాయికి ఎకరం ౧౩౧౨౫రూపాయలు విధించినారు- మురాఫా జేసినఅర్జిలుతాలూకాదారు ఇల్తిమాలు ఇయ్యకుండా ఉన్నారు-

—

౩౦౦ ఇండ్లు భస్మము

(స్వ- వి-) [౧౫-౯-౫౧]

అసిఫాబాదుజిల్లాలో సిరిపురముతాలూకాకు చెందినట్టి లోనవెల్లియనుగ్రామము కాలిపెంభస్మపటలమైపోయి దాదాపునెల పద్మనైదురోజులు కాలచున్నవి పెక్కుమందిప్రజలు ఒంటిపైని బట్టలతోమాత్రమే బయటికివచ్చిరి ప్రజలస్థితి దుఃఖకరముగానున్నది-

[వార్తను ఇంత ఆలస్యముగా పంపుటఏల?
గో ప]

—

అధికవర్షములచేప్రాణనష్టములు

(ఓ వి.)

౧౩౫౧ఫ అమర్దాదు౧౮శుక్రవారమున విపరీతమైన వానకురిసినది. ఈ వర్షముచలన హైదరాబాదు నల్లగొండరోడ్డుపై నల్లగొండకు౧౫మైళ్ళదూరములో కొత్తగూడెముఅనుగ్రామముదగ్గఱ ఒకవంతెనతెగి కూలిపోయినది-నీరు అధికవేగంతోప్రవహించుచుండెను-

ఆరోజున హైదరాబాదునుండి ఒకమోటారు కొన్నిబస్తాలువేసుకొని వచ్చుచు హఠాత్తుగా ఆప్రవాహములోపడి కొట్టుకొనిపోయెను-అందులో మనుష్యులుకూడావుండిరి-ముగ్గురుమనుష్యులు నీటిలో బలియైనట్లును,ఒకనికి బాలగాయములు అయినట్లును తెలియుచున్నదిదెబ్బలుతిన్నవానిని హైదరాబాదు చికిత్సాలయమునకుచేర్చినట్లు తెలిసినది-నల్లగొండనుండి రావలసినరైల్వేబస్సు అప్రవాహమును దాటివచ్చుటకువీలులేక అంతటితో ఆగిపోయినది ఆబస్సులోనిప్రయాణికులను ఎక్కించుచు ప్రయాణముసాగించుచున్నవి-అప్రవాహము పాలయిన మనుష్యుల వివరము తెలియలేదు-

—

శోకసభ

(స్వ-వి-) మహబూబునగరం,
౧౮-౯-౫౧ఫ

ఆర్యసమాజమందిరములో నిన్నసాయంత్రి సభ్యుల సందర్భములో శ్రీవామనరావుగారి సంతాపము, అపురాదుపాఠశాలలో దుండగముచే ఇండ్లనుగోల్పోయిన వారి మనశ్శాంతికై తీర్మానములు సాధించిరి

—

క్రొత్తకాగిత పరిశ్రమ స్థాపన

ఇంతకుపూర్వము మా గ్రామమున కాగిత పరిశ్రమస్థాపించెదమని ప్రకటించియుంటిని- మా స్వగ్రామమునకు సమీపమున, ముస్తాబాదుతా॥ సిరిసిల్లలో పరిశ్రమస్థాపించబడినది- రెండురీములకాగితములు తయారగుసరికే, సాధనసమితివారు ఏమరీములకుఆర్డరిచ్చి పైకముపంపినారు- పైసమితివారికి కాగితములు ముట్టినతర్వాత దేశీయసోదరులందరికి అందుబాటుచేయగలము- అన్నం నృసింహారెడ్డిగారు- ఎ- వి- రాజారెడ్డిగారలు చేయూత నొసగుచున్నారు. కాగితముకోదట్టకాగితముకంటె బాగుగానున్నది- ఎన్ని ఆర్డర్లువచ్చిన అంతమునకుగాపనిసాగగలదు- పనికిరానిపాతవస్త్రాల కాగితాలు మాకుచాలకావలసియున్నవి- దేశీయసోదరులు పాతవస్త్రాలుమాకనొసగి మేము చేయు కార్యమును కొనసాగించెదరని ప్రార్థన

ఇట్లు
ఎస్. భూపతిరెడ్డి, దేశసేవకుడు,
లక్ష్మీపురము, సిరిసిల్ల

—

నెట్టి బాధతగ్గుట

(స్వ-వి-)

ముస్తాబాదగ్రామము తా॥ సిరిసిల్లలోనిది- ఇచటబాలలవాండ్ల వెట్టితగ్గుటచూచి వారిదారు బాలలవాళ్లనుచెరువులోపెట్టుఅవుతున నిన్నటేను- బాలలవాండ్లుపట్టుఅమాటలన్ని నాకాలోనే వెసిరి- బాలలివాండ్లుమంగలివాండ్ల వెట్టిపూర్తిగా తగ్గినది- అన్ని వెట్టిపనులునన్నగిల్లుచున్నవి- కరీంనగరంజిల్లాకు ఆదర్శగ్రామము గ్రామము ముస్తాబాదు

శంకర భక్త సమాజము

చిన్నబానంపేట ౧౧-౯-౫౧

పైసమాజము శ్రీకొండారెడ్డి (మహబూబునగరం)గారిశ్రద్ధతో శ్రీసంతీవరావుపట్వారి,మరియు శ్రీరామసింగ్‌ముక్తదార్, హరిజనులు అవుగులవాండ్లుకలిసి ఈగ్రామములో స్థాపించియుండిరి- ప్రతిసోమవారంభజనసలుప్రముప్రత్యేకమాసాంతములో సాంవత్సరిక ఉత్సవముచేస్తుదేముబాముల సప్తాహముసల్పుచుండిరి వేలమందిబీదప్రజలకు అన్నదానము చేయుచుండిరి- ఆరుసంవత్సరములు అభివృద్ధిపథములో సమాజముజరిగెను- ఏతకోరెండువత్సరములనుండి వారభజనలుకూడ మానుకున్నారు

—

కుంభవృష్టి

(ఓ-వి-) సిద్దిపేట ౧౮-౯-౫౧

ఈతాలూకాలో లోగడవర్షములులేక రైతులుఖిన్నులైయుండిరి-మండుటెండలవలన పశువులకుమేతలేక అవిబక్కచిక్కినవి-ఇటులుండగా అమర్దాదు ౧౨తేదిబుధవారంరాత్రిమొదలుకొని శుక్రవారంవరకు ఏకధాటిగావర్షముకురిసినది.సుమారు ౫-౬-అంగుళములవర్షము కురిసినట్లుతెలియుచున్నది-ఇట్టివర్షముతోపాటుచలిగాలివీచుటచేబాధపడినపశువులాగలాలకచనిపోవుచున్నవి-ఈవర్షముతోఈచుట్టుపట్టులనుండెడిచెరువులన్నియునిండి వెల్లువలై ప్రవహించుచున్నవి కర్షకులు సంతసముతో వ్యవసాయకర్మ ప్రారంభించినారు-

శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డిగారి అభియోగము

(స్వ-వి-) హన్మకొండ, అమర్దాదు ౧౫

సిరిసిల్లపోలీసుకు శ్రీబద్దం ఎల్లారెడ్డిగారిపై రెండుకేసులు పెట్టబడినవి ఒకకేసు సిరిసిల్ల మునసఫీలో ప్రవేశపెట్టిరి- ఒకకేసును జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వరంగల్‌లో విచారణజరిగి అబద్ధపుకేసని కొట్టివేయబడినది-

రెండవకేసు హైదరాబాదుకు పంపబడినది. సిరిసిల్లమునసఫీలో విచారణజరిగి ఒకసంవత్సరకఠినశిక్ష రెండువందలరూపాయలజుర్మానావిధించబడెను- వరంగల్‌సెషన్సులో మురాఫాచేయగా ౨౦౦రూపాయలుమాఫీ ఒకనెలశిక్షమాఫీఅయ్యి ఒకనెలశిక్షమాత్రమేవిధించబడినది-

శ్రీఎల్లారెడ్డిగారు హైకోర్టులోమురాఫాచేయనున్నారు- శ్రీఎల్లారెడ్డిగారు మిగులచిక్కిపోయినారు

—

ఇంగ్లాండు, రష్యాల ఒడంబడిక

డాక్టర్ పట్టాభిగారి అభిప్రాయము

డాక్టర్‌పట్టాభిసీతారామయ్యగారు ఇంగ్లాండు,రష్యాల యిటీవలి ఒడంబడికను గురించి “యునైటెడ్‌ప్రెస్” ప్రతినిధితో ఇట్లుఅభిప్రాయమిచ్చినారు-

“ఇంగ్లాండురష్యాలఒడంబడిక మనకండ్లను తెరచినది-ఆఒడంబడికవల్ల రష్యాయుద్ధానంతరప్రపంచములో సంయుక్తజాతులకేగాక అంతరంగికవ్యవహారములలోగాని జోక్యముకలిగించుకొనదనిస్పష్టమైనది-భారతదేశము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముయొక్క అంతరంగికవ్యవహారమనుట స్పష్టము-అట్లాంటికుచార్టరుకు చర్చిల్‌గారిఅర్థముచేసినదిగనే రష్యాప్రభుత్వముచేసంపూర్ణముగా అంగీకరించబడినది--రష్యాప్రభుత్వమువారు అట్లుచెప్పునపుడు భారతదేశము సంయుక్తజాతులతోసమానమైనస్వాతంత్ర్యముననుభవించుచుండేటి సంయుక్తజాతియని వారలుఒప్పుకొనకపోవుటయేగాక భారతదేశము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములోభాగమనియు.అందువల్లఆసామ్రాజ్యముయొక్క అంతరంగికవ్యవహారములలో చేరునని యు ఒప్పుకొనినవారైరి-భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమివ్వరాదు_మనముదానినెన్నడుగాని అపేక్షించరాదు-ఇదిఇంగ్లండుప్రజలయుద్ధమని అనేవారలు ఇంకనుఎవరైననున్నచో,ఇదిఇండియాప్రజలుతప్ప తక్కినప్రపంచ ప్రజలయుద్ధమనివారలేమాటను అర్థముగును”

—

చందాదారులకు మనవి

మాచందాదారులు జాబులు వ్రాయునప్పుడు చందానెంబరు తెలుపుటలేదు, తమచందానెంబరు తమ విలాసమునకు పైనయుండును పైకాగిదము ఓపెనుచేసినపుడు గనపించు తెలుగదరు-

మేనేజరు, గోలకొండపత్రిక

౧౩౫౨ఫసలీ గోలకొండ (తెలుగు) డైరీ

అచ్చు మొదలైంది

ఈసంవత్సరపు డైరీలో ప్రకటనలు వేయదలచినవారు వెంటనేతమ వ్యాపార ప్రకటనలు పంపండి. వ్యాపారులు, వైద్యులు,గ్రంథకర్తలు, హోటల్‌వారు అందరున్నూ ఈ అవకాశాన్ని పోగొట్టకొనగూడదు. ప్రకటనధరలీప్రకారము నిర్ణయించబడినవి.

పూర్తిపుట	౧౨ రూ
అర్ధపుట	౬-౮-౦
పావుపుట	౩-౧౨-౦

ఇట్లు, మేనేజరు గోలకొండపత్రిక
(తూపుబజారు, హైదరాబాదు - దక్కన్

గోలకొండపత్రిక

చిత్రభాను సం॥ర నిజ జ్యేష్ఠ బ॥ ౧ సోమవారము

తబ్రూకు పతనము

మన మిత్రవర్గానికి ఇంకామంచి దశరాలేదు. వారిదురదృష్టం ఇంకా అంతమొందనట్లుకానవచ్చుచున్నది. లిబియారంగమును ఒకసంవత్సరమునుండి గమనించుచున్నాము- గతసంవత్సరం వర్షాకాలములో జర్మనులు పైచేయిగా ఉండిరి. లిబియాలో రంపపుయుద్ధము జరుగుతూ ఉండింది. కొన్నాళ్ళు మనవారు ముందుకువెళ్ళేది. కొన్నాళ్ళు మనశత్రువులు ముందుకువచ్చేది. ఇదిగో తబ్రూకును పట్టుకొంటామని జర్మనులు ప్రగల్భాలు కొట్టడం. మరికొంతకాలములో వెనక్కు ఉరకడం. మళ్ళీముందుకు సాగిరావడం. ఈవిధంగాజరిగి తుదకు చలికాలములో జర్మనులబలము తగ్గిందనివిన్నాము. లిబియాలోని జర్మనుసేనానియగు రొమ్మెల్ గారిపని అయిపోయిందనివింటిమి. అతడు జర్మనీకికూడా కొన్నాళ్ళు వెళ్ళిపోయినాడేను. వారుతిరిగివచ్చినప్పుడు వారిసైన్యాన్ని వారిఆయుధాలను మనవారుకొంత పట్టుకొన్నిరి. ఈయెండకాలములో వారిని చాలాదూరము మనవారు తరిమివేసిరని వింటిమి వారికి లిబియాలో ఇకకొద్ది స్థలమే మిగిలిందనిన్నీ వారుపారిపోవచ్చును లేదా నాశనమవుతారు లేదా మనకు సంపూర్ణముగా లొంబడిపోతారు అనిన్నీ మనమువింటిమి. ౨౦ దినాలక్రిందటనే మనబ్రిటిషు ప్రధానమంత్రిగారగు చర్చిలుమహాశయులు బ్రిటిషువారి విజయము స్థిరమనిచెప్పి బ్రిటిషుసేనకు అభినందనాలుకూడా పంపిరి. పంపిన వారముదినాలలోనే రొమ్మెల్ కుయుక్తులకు ప్రారంభించెను. మోసముచేసి మిత్రమండలివారి సైన్యాన్ని కొంతపట్టుకొనెను. కొన్నిటాంకులను నాశనముచేసెను. కొన్నిపట్టుకొనెను- అక్కడినుండి యుద్ధముపూర్తిగా తిరుగుమొగముపట్టెను. ౧౦ దినాలలోనే రొమ్మెల్ సేనాని తనసైన్యాలతో ఒత్తుకొనుచు మీదికివచ్చెను. దినము ౧౫, ౨౦ మైళ్ళవేగములో ముందుకునడిచెను. తుదకు తబ్రూకురేవుపట్టణము మీదికి వస్తున్నాడని అనుకొంటుండగానే రానే వచ్చెను. దానిలో ప్రవేశించనేప్రవేశించెను. తబ్రూకుసేనలు లొంబడిపోయెను. తబ్రూకు జర్మనువశమైనముచ్చట రేవులోని ఓడలలోనివారికే తెలియకుండెనట- జర్మనుటాంకులు సముద్రతీరములో పారాడడంచూచి వ్యవహారం తలక్రిందైనదని గ్రహించివలాయనంచిత్తగించినారట ౨౫ వేల ఖైదీలను చాలా ఆయుధాలను జర్మనులు పట్టుకొన్నామని చెప్పుచున్నారు. దీనితో లిబియారంగము ముగిసెను.

ఈతబ్రూకు పనికిరానిదనిన్నీ లిబియాయంతయు పనికిరానిదనిన్నీ యుద్ధతంత్రప్రవీణులన్నారు. అట్లైతే దీనికైయింతఅవస్థ పడినదెందులకు? లిబియాదేశములో ఎట్లైనాసముద్రతీరమందుండే కొన్నిపట్టణాలే ఉపయోగమైనవి- తక్కిన దేశమంతాఎడారిమయము- ఘోరమైనఉష్ణముకలిగి ఇసుకతుపానులు ఎల్లప్పుడుచెలరేగే ప్రదేశము- ఈలిబియా సముద్రతీరపట్టణాలకొరకే యీలిబియా రంగప్రాముఖ్యతకనబడుచున్నది. ఈపట్టణాలు మనఇంగ్లీషువారివశములో ఉండుట చాలాఅవసరము- మధ్యధరాసముద్రపటమునుచూచిన వీటిప్రాముఖ్యత కానవచ్చును. అటుఇంగ్లాండు, ఇటుఇండియా మధ్య ఈజిప్టు, సూడాన్ దేశము, అబిసీనియా దేశములున్నూ ఉన్నవి. వీటిరక్షణ చాలాఅవసరము. అందుచేతదూరదృష్టికల మనఇంగ్లీషువారు ఇండియారక్షణకును, ఆఫ్రికాలోని తమఅధీనదేశాలరక్షణకును, ఏడన్, సూయజుకాలువ, మాల్టాద్వీపము, జిబ్రాల్టరుఅగ్రము, ఇవన్నితమవశములోనుంచుకొని యుండిరి. ఇవన్నింటినిబలిష్ఠముగారక్షించుకొనియున్నారు- ఇంతగొప్పయుద్ధమైనను జర్మనులెన్నిరంగాలలో ఎన్నిపల్టీలుకొట్టినా సూయజుకాలువను జిబ్రాల్టరును సమీపించేధైర్యములేనివారైనారు. వారు ఇంచుమించు ౧౫౦౦మారులు మాల్టాఅను చిన్నద్వీపముపై విమాన దండయాత్రలుచేసిరి. బాంబులవర్షముకురిపించిరి. ఇన్నిమారులు దండయాత్రలనుచూచినస్థలము ప్రపంచములోమరెచ్చటనులేదు. అయినను మాల్టాలో వారు కాలుపెట్టలేకున్నారు- మాల్టాకంటే ఎన్నోరెట్లుఅధికంగా పెద్దదైన క్రీటుద్వీపాన్ని ౧౦ దినాలలోఆక్రమించుకోగలిగిన జర్మనులు మాల్టాను సమీపించలేకపోయినారు.

ఇప్పుడు తబ్రూకుపతనంతో పరిస్థితులలో ప్రమాదంపర్పడే సూచనలు కనుపించుచున్నవి. మాల్టాకుప్రమాదం కలుగవచ్చును. మరిమధ్యధరాసముద్రములో ఇంగ్లీషువారి ఓడలునిరాఘాటంగాతిరుగజాలవు. ఈజిప్టుదేశంకూడా ప్రమాదస్థితిలోనికివచ్చింది. అప్పుడేరొమ్మెలుసేనాని ఈజిప్టుదిక్కుండే బార్డియా అను సరిహద్దురేవుపట్నంపై కాలుసాచినాడు. అతడు ఉత్సాహమదోన్మత్తుడైనాడు. ఈజిప్టునుకాపాడే అత్యధికభారం బ్రిటిషువారిపైనఉంది- ఈమూడుదినాలలోనే రొమ్మెల్ సైన్యాలు ఈజిప్టులో ౧౦౦ మైళ్ళపొడవునఆక్రమించుకొన్నవి- ఈజిప్టు మనహిందూస్థానమువలెనే బ్రిటిషువారికి లొంబడినదేశము. అయితే గుడ్డిలోమెల్లగావారు మనకంటేమేలు. వారికికాస్త స్వాతంత్ర్యమిచ్చినారు. వారి అంతరంగికపరిపాలనములో చేయిచేసుకొనుటను ఇంగ్లీషువారు కొన్నియేండ్లనుండిమానుకొన్నారు. ఆమాత్రముస్వాతంత్ర్యమునుచూచుకొని ఈజిప్టువారు మేము తటస్థులమనియుద్ధములోచేరకుండా ఉన్నారు. అయితే ఈజిప్టువారికిస్వతంత్రసేనలేదు. ఈకాలంలోయుద్ధానికి కావలసిన ట్యాంకులు, విమానాలు, వారికిచాలాతక్కువ. అందుచేత ఈజిప్టునురక్షించుభారం మళ్ళీమనఇంగ్లీషువారిపైననేపడింది.

ఈతబ్రూకుపతనంవల్ల ఇంగ్లీషువారి యుద్ధతంత్రాలలో మార్పులుచేయవలసివస్తుంది. ఈజిప్టురక్షణంలో మగ్నులగుటచేత యూరోపులో రెండవ "ఫ్రంటు" (సేనాముఖమును) స్థాపించుటలోకొంత ఆలస్యమగునేమో. ఇంగ్లాండుదేశములో పార్లమెంటుసభ్యులున్నూ, ప్రజలున్నూ, పత్రికలున్నూ తబ్రూకుపతనముపై పెద్దగోలచేయుట కారంభించినారు. ఇందెవ్వరిదితప్పు! ఇదెట్లుశత్రువులవశమయ్యెను! ఈఅపజయములకు నేరమెవ్వరిది? అపరాధులను ఘోరముగా ఎందుకుశిక్షింపరు! యుద్ధతంత్రములోనే పూర్ణంగామార్పుచేయవలసివస్తే మొందుకుచేయరు? ౨౦దినాలనాడు శత్రువును లిబియాలో సర్వనాశనం చేయుచున్నామని మాకునమ్మకం కలిగించితిరే. ఇంతలోఇంతవింతయెట్లు జరిగెను! కానీ ఇప్పుడు అమెరికాలో రూజువెల్టుసభాపతిగారితో సకఘాటిగా ఆలోచనలుచేస్తుండే చర్చిలుమహాప్రధానిగారు రానీ వారినినిలదీసి అడుగుతాము. అని అన్నిదిక్కులా కేకలు వేయుచున్నారు. ఇదిసహజమే. ఇంగ్లీషురాజనీతిజ్ఞులు సామాన్యులుకారు. వారు అపజయాలకు బెంగపెట్టుకొని లొంగిపొయ్యేవారుకారు. వారిదిగట్టిగుండె సట్టుదలఆజాతిలోని నైజగుణము. బ్రిటిషురాజ్యతంత్రజ్ఞులీసమయంలో ఇకముందిట్టిలోపాలు కలుగకుండా చేయగలరని విశ్వాసముమాత్రమందరికున్నది. తబ్రూకుపతనములో దక్షిణాఫ్రికాసైన్యాలున్నూ హిందూస్థానీసైన్యాలున్నూ నష్టమై ఖైదీ అయినవి- మరాటీల డి విజను జర్మనులకు ఖైదీఅయినది- పార్లమెంటులోని ఉపప్రధానియైన అట్లీగారు దక్షిణాఫ్రికా సభాపతియగు స్మట్సుగారికి వారిసైన్య విపత్తునకుగాను శోకపరామర్శనుచేసి సానుభూతిని పంపిరి- మరివారు హిందూస్థానానికిట్టి శోకపరామర్శ నెందుకు పంపకపోయిరి?

ఈసమయంలో హిందూస్థానములోని కాంగ్రెసుతో మరొకమారు సంప్రతించివారిని ఇంగ్లీషుప్రభుత్వవారు తృప్తిపరచితే బాగుంటుందని కొన్ని ఇంగ్లాండుపత్రికలు పలుమారు వ్రాసెను. కాని అమెరీమంత్రిగారికి ఒకేకోకటిపాట వచ్చును. వారు దానిశ్రుతిమార్చరు. ఆలాపనభేదముచేయరు. రాగముమార్చరు. సకలరోగసంజీవనిగా క్రిప్సుసూచనలు నిలచిపోయినవంటారు. అవి విస్మృతికాలపుమాటలని కాంగ్రెసు నేతలంటారు. ఇందూరుమహారాజావంటిగొప్పవారే రూజువెల్టుసభాపతిగారిని అయ్యా మీరైనా జోక్యంకలిగించుకొని మా వివాదాలు పరిష్కరించండి అని వారికి వ్రాసుకొనిరి- ఇంతవరకు సభాపతిగారు సంస్థానాధిపతిగారికి ప్రత్యుత్తరమియ్యకపోయిరి- ఈసమయంలో కాంగ్రెసున్నూ ముస్లింలీగున్నూ హిందూమహాసభయున్నూ అన్నిఏకమై తృప్తిపడినవైతే ఇంగ్లీషువారికిసగమువిచారముమటుమాయమైపొయ్యేడిదని చాలామంది నాయకుల అభిప్రాయము- ఏదియెట్లున్నాహిందూస్థానములో బలవంతపు సైనికశిక్షణ (కంస్క్రిప్షన్) ౧౮ఏండ్లనుండి ౪౦ ఏండ్లలోని పురుషులకంతా ఇచ్చి వారికి ఆయుధాలుయిచ్చిచూడండి ఒకసంవత్సరముపాటుగట్టిగా ఈశిక్షణజరిగితే ఇటు జపాన్ అటుజర్మనీ నేలగూలిపోగలవు- కాని బలవంతపుసైనికశిక్షణ భారతదేశ స్వాతంత్ర్యముతో కాదగినట్టిది. అదిలేకుంటే ఇదిలేదు- రెంటికి అవినాభావసంబంధమున్నది- మంచికాలమంతయు వృధాపోవుచున్నది- ఇంతవరకే రెండేండ్లు వ్యర్థముగాపోయెను- ఈ రెండేండ్లలో భారతదేశము ఎంతయో సిద్ధమైపోయియుండెడిది. ఇకముందెట్టిఅవకాశములున్నవో ఇంగ్లీషువారికే తెలియవలెను-

రుమ్మెల్ దృష్టి అలెగ్జాండ్రియాదిక్కున్నవి- అప్పుడే మర్సామత్రూ సమీపించినాడు- దానికి ౨౦౦మైళ్ళదూరములో అలెగ్జాండ్రియాయున్నది- అప్పుడే సిరియాపాలస్థానములోనిజ్యూలకుతహతహయేర్పడింది- వారు అందరిని బలవంతంగాసైన్యంలోభర్తీచేయుచున్నారు. ఇకముందుసిరియా ఈరాన్ రాష్ట్రాలపైకి రొమ్మెల్ వస్తాడని వారిభయం- ఇదంతా ఇండియాకు ముప్పే!

స్థానిక వార్తలు

హైదరాబాదు దక్కన్ నగరములో సీతారాంబాగు సంస్కృతపాఠశాల ఈనిజజ్యేష్ఠ శుద్ధ౫నుండి ప్రారంభించబడినది- పాతవిద్యార్థులు వెంటనే చేర్చుకోబడుదురు- నూతనవిద్యార్థులకు ఇరువదికి మాత్రమవకాశమున్నది. ఈఆషాఢశుక్ల ౫లోపలవచ్చినవారినిమాత్రమే చేర్చుకొనెదరు

... ...

జొన్నలు, బియ్యము రాష్ట్రములో ఎక్కడెక్కడ ఎవ్వరెవ్వరివద్దయెంతఉన్నదో తెలుసుకొని తక్కువవుండేవాటిని ఎక్కువగామార్చుటకుప్రయత్నం చేయవలసినందున హైదరాబాదు ప్రభుత్వంవారీ క్రిందివిధముగా ఆజ్ఞాపించినారు-

"ఎవ్వరెవ్వరివద్ద(౧)౨౦తూకంపల్లాల జొన్నలకంటె అంతకంటేఎక్కువఉన్నదో ౧౦పల్లాలకంటె అంతకెక్కువబియ్యమున్నదో ఈమొత్తము తమదికాని లేకయితరులదికాని అయినను ఎవరివశములోఉండినను వారు జిల్లాలలో ౧౫ ... వారేదన ౧౩౹౧౫ లోగా తహసీల్దారు వద్దనున్నూ, హైదరాబాదునగరంలో అధికకార్యదర్శి భూమ్యాదాయశాఖ వద్దఎంతధాన్యం నిలువఉన్నదో దానిసరియైన లెక్క తెలుపవలెను-అవసరంకనబడితే పైఅధికారులు తమకేను కేంద్రాలలో ఆస్థలాలనుపరీక్షించి తెలిపిన వార్తసరియా కాదా అని విచారించుకొనుటకు అధికారముకలిగియున్నారు- ఎవరైతే పైఆజ్ఞకు విరుద్ధముగా ఆచరించుకొందురో అట్టివారికి మూడేండ్లజెయిలుశిక్షయున్నూ పైగాఅపరాధద్రవ్యముగూడ విధింపబడును-

... ...

కుర్బానీబ్రత్యక్షనుం దేశంగ్లీషుశాలాకాలోను ఆందోళనకాలాకాలోను కలరాఉన్నందున పై రెండుస్థలాలలో జరుగబోవు ఉరుసులు స్థానికముగామాత్రమేఉండునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు-

... ...

హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారిట్లు ఆజ్ఞాపించినారు-"జిల్లా మొదటితాలూక్దారు సెలవులేనిదియెవ్వరును రాష్ట్రమునుండిబయటికి చక్కెరను ఎగుమతిచేయరాదు- ప్రయాణికులుతమప్రయాణ అవసరాలకుమాత్రమేతీసుకొనిపోవుచక్కెరకు ఇదివర్తించదు-వారున్నూ౫సేర్లకంటె ఎక్కువగాఎవరున్నా తీసుకొనిపోగూడదు- దీనికివ్యతిరేకంగావర్తించువారికి ౩ఏండ్ల జెయిలుశిక్షయు జుర్మానాయు విధించబడును-

... ...

హైదరాబాదు వై-యం-సీ-ఏ-లో ౨౬జూను శుక్రవారంసాయంకాలము మహవీరయ్యాదుఅబ్దుల్ హాఫీజ్ ఎఫ్-కే-యాన్-గారు సర్వమతసామ్యతఅను విషయాన్నిగూర్చి ఒకగంటకాలముపన్యసించిరి-అన్నిమతాలలోని ముఖ్యమగునీతులు, ధర్మాలు ఒకేవిధమైనవనియు దేశకాలములబట్టి ఆచారములలో భేదముండునేకాని మూలసిద్ధాంతము లందుభేదనియు వారియుపన్యాససిద్ధాంతమైయుండెను- సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించియుండిరి-వారును అదేవిషయాన్ని బలపరచుచు అనేక నూతనవిషయము లైతిహాసికములనుప్రకటించి సభ్యులనానందింపజేసిరి-ఉపన్యాసములుఇంగ్లీషులోజరిగెను-కార్యదర్శిగారగు ... గారుఉభయులకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి.

... ...

లాలాగూడా రైల్వేహద్దులు

హైదరాబాదుప్రభుత్వవశమైనవి

గతవారము సికింద్రాబాదులాలాగూడాలోని రైలుహద్దులన్నియు హైదరాబాదుప్రభుత్వానికిఅప్పగింపబడినవి_లాలాగూడ, మెట్టుగూడాబిలకలగూడాలోనిరైలులైనుతప్పతక్కినభాగములన్నియు హైదరాబాదుప్రభుత్వానికి బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారిచ్చివేసినారు. ఇదికొంతకాలంవరకువర్తించుననిఅనుచున్నారు-ఈ స్థలగూలలో హైదరాబాదురాష్ట్రశాసనములన్నియు ఇకమీదవర్తించును-

... ...

హైదరాబాదుసదరమిర్జాసర్దారుద్దీన్ ఖాన్ గారు ౧౫ఆమర్దాదునాడు హైఫాయిడ్ వచ్చి చనిపోయిరి-

... ...

నవాబహద్దరుయార్జంగుబ॥ గారు బెంగుళూరుకు ౧౫ఆమర్దాదునాడు ప్రయాణమైవెళ్ళిరి-

... ...

౧౯ఆమర్దాదునాడు సర్ టీ-జే-టాస్కరుగారికివీడ్కోలుపుటకుగాను నగర పోలీసువారు పేట్లాబుర్జువద్ద పరేడుచేసిరి-కొత్వాలుబహద్దరుగారు సర్ టాస్కరు గారికివిందిచ్చిరి- సర్ టాస్కరు గారు పోలీసు వారిశ్రద్ధనువారుచేయుచున్న సేవనుప్రశంసించిరి-పోలీసువారికిని ప్రజలకునుపరస్పరంగా సానుభూతి ఉండుట చాలాముఖ్యమని ఒత్తిచెప్పిరి.

... ...

వసంతరావుకేస్కరు గారికి జెయిలుశిక్షఅయియుండెను-శిక్షను పూర్తిగాఅనుభవించి విడుదలఅయినారు- వా. గౌరవార్థము హిందూప్రజామండలివారు వి-రామచంద్రరావుగారిఅధ్యక్షతలో సభచేసి వారిదేశసేవనుప్రశంసించి గౌరవించిరి.

... ...

హైదరాబాదు గృహపరిశ్రమల విక్రయశాలను హైదరాబాదుప్రధానామాత్యులుగారు గతమంగళవారమునాడు పరీక్షించి వారికి లేడీటాస్కరుకొత్వాలుకొత్వాలుబిల్డ...గారు అచ్చటి విక్రయవస్తువులనుచూచి చాలాఆనందించిరి-మెచ్చుకొనిరి-లేడీటాస్కరుగారికి ఈపరిశ్రమలపై చాలాశ్రద్ధయుండెను- వారికిజ్ఞాపకార్థమై వివరీపనిగలయొక సుందరమగువస్తువును పరిశ్రమలసంఘమువారు బహూకరించిరి-

... ...

జీవరక్షాజ్ఞాన ప్రచారమండలివారిట్లువ్రాయుచున్నారు-

హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు, బొలారం, లాలాబజారుల జీవసంరక్షణమును ... మనగా-

రాబోవుఆషాఢమాసమున జరుగబోవుజాతరలలో జీవహింసజరుగకుండుటకై, గతసంవత్సరముతామువేసినకృషిని తిరిగిచూపగలరనిప్రార్థన, దేవీపూజలుహింసాశూన్యములుగ, సాత్వికప్రసాధాన్యముతో నిరవేరునట్లుచూచుటధర్మ,వేయూ శీలురను తమకందరకును విధియైయున్నది-

ఇట్టికార్యములు, ధర్మసంస్థలు, దేవసేవకులు, భక్తులున్నగువారికృషితో సాధింపబడవలసినవి గాన ప్రతి భజనసమాజమువారును తమతమవాడలందు తగినప్రచారముచేసి జీవబలినినిలిపివ్యయసంచయము చేసికొందురనిమాఆశయము-

ఆరువు, కోలు సహాయము

౧౯౪౨ మేనెలతో అంతమగువారములో అమెరికాసంయుక్తరాజ్యమువారు ౧౯౦ కోట్ల డాలర్లకుమించిన సహాయమును అరువుకోలు ఏర్పాటుక్రింద మిత్రమండలిరాజ్యాలకు పంపిరట_౧౯౪౧మార్చినుండి ౧౯౪౨ మేవరకు ౧౧౧౩ ఆలో ౪౪౯కోట్లకంటెఎక్కువడాలర్ల సామగ్రిలను పంపించిరట,ఇవుకుసంయుక్తరాష్ట్రముల వారికి యుద్ధసహాయంగా సంవత్సరానికి ౧౦౦కోట్లడాలర్ల సామగ్రిపంపబడుచున్నదట_అట్లేఅమెరికావారుపంపించుచున్నదానికిబదులుగా మిత్రమండలిరాజ్యాలు అమెరికాకుకావలసినదానిని యిచ్చుచున్నవట- ఆస్ట్రేలియాలోను బ్రిటనులోనుచేరియున్న అమెరికనుసేనలనివాసములు,భోజనము, ఆయుధసామగ్రిమున్నగునవి ఆదేశములవారలచే సమకూర్చబడుచున్నవట- అమెరికాలో ఉండుగుండుసామగ్రులనుతయారుజేయు పనిముట్లను మిత్రమండలివారుపంపించినారట- అమెరికావారికిముఖ్యమైనస్థానాలను బ్రిటీషువారు పంపిన విమానధ్వంసక శతఘ్నులతో రక్షించుచున్నారట-

౨౦౦౦ మందిహర్ ఖైదీలు

సింధురాష్ట్రములో ఇప్పుడు ౨౦౦౦మందికిమించిహర్ లు జైళ్లలోనున్నారు-సింధుజైళ్లన్నియు ఖైదీలతోనిండియున్నవి- ఆరాష్ట్రములోని హైదరాబాదులో ఈహర్ ఖైదీలనుంచుటకైఒకపెద్ద శిబిరము నేర్పాటుచేయుచున్నారు కరాచినుండిలాహోరుకు రాత్రివేళపోవు రైలుబండ్లప్రయాణము మరల ప్రారంభించబడినది-

రష్యారంగములో కోటిమందినాజీలబలి

రష్యాజర్మనీలయుద్ధము మొదటి సంవత్సరములో రష్యాజర్మనీల నష్టాలనుగూర్చి [సోవియట్] ౨౨-౬ తేదినుదయం మాస్కో రేడియో క్రింది వివరములు ప్రకటించినది-

	జర్మనీనష్టాలు	రష్యన్ నష్టాలు
సైనికులనష్టం [చనిపోయిన వారి గాయపడిన వారి లెక్కకురానివారిమొత్తం]	౧,౦౦,౦౦,౦౦౦	౪౫,౦౦,౦౦౦
ఫిరంగులు	౩౦,౫౦౦	౨౨,౦౦౦
టాంకులు	౨౪,౦౦౦	౧౫,౦౦౦
విమానాలు	౨౦,౦౦౦	౯,౦౦౦

రష్యాయుద్ధరంగములో మరణించిన జర్మనుసైనికులసంఖ్యకనీసం ౩౫,౦౦,౦౦౦ గాయపడినరష్యన్ సైనికులలో నూటికి౭౫మంది స్వస్థతచెంది, తిరిగిరణరంగములో నిలిచినారు_గాయపడిన జర్మను సైనికులలోతిరిగియుద్ధరంగానికిరాగలిగినవారు కేవలంనూటికి ౪౫మందిమాత్రమే-

జోధ్‌పూర్ విషమస్థితి

'హరిజన్'లో గాంధీమహాత్ముని హెచ్చరిక

"హరిజన్" పత్రికలో "జోధపూరు విషమస్థితి" అనే శీర్షిక క్రింద గాంధిమహాత్ముడు ఈ క్రిందివ్యాసము వ్రాసినాడు:-

దేశభక్తులపడిన కష్టముల జోధ్‌పూరు సత్యాగ్రహము విషమరూపం దాల్చింది- చాలా లేఖలు నాకు అందుచున్నవి- వీటిని బట్టి ఆ కష్టములు మితిమీరి పోవుచున్నట్లు నాకు కనబడుచున్నది- రోజూ లాఠీచార్జీలు జరుగుచున్నవి- సత్యాగ్రహులకు ఎవ్వరును ఇండ్లు ఇవ్వకూడదని అధికారులకు పత్రికాఆర్డరులు పంపబడినవి- నిజానికి బ్రిటిషుఇండియాలో సత్యాగ్రహము సాగినప్పుడు జరిగినవన్నియు జోధ్‌పూరులో ఇప్పుడు జరుగుచున్నవి- అయితే అక్కడ జరుగుచున్నవి లోకానికి తెలియుట కష్టము- సంస్థానాలలో ఈనాటికీ కూడ కప్పిపెట్టబడుచున్న అనేక ఘోరాలవలె ఈ మహాదారుణము కూడ ఎవరును కనిపెట్టకుండానే జరిగిపోవచ్చును-

ఈ చిక్కులన్నిటికి కారణము ఒక్కటే- ఆ జబ్బుకు దానికి మందు కూడ ఒకటే. మందును గనుమ్చునట్లు ఉపయోగింపకపోయిన బాధాసహితమైన నాటకము ఏదో ఒక రూపములో జరుగుచునే వుండును-

"దేశీయసంస్థానాలలో అటువంటివి ఏది జరిగినను అనిందనుంచియు బాధ్యతనుంచియు బ్రిటిషుప్రభుత్వము తప్పించుకొనలేదు-

"శాసనము పేరుతోను సక్రమ పరిపాలన పేరుతోను జోధ్‌పూరులో జరుగుచున్నటువంటి అమానుషకృత్యాలనుంచి సంస్థానప్రజలను బ్రిటిషుప్రభుత్వము కాపాడవలసియున్నది- బ్రిటిషుప్రభుత్వము చేసికొనియున్న సంధులవల్ల ఇది విధియగుచున్నది-

"జైళ్ళగదులలో గూడా ఖైదీలకు విశ్రాంతిలేదు- మామూలుగా ఖైదీలకు ఇచ్చే సౌకర్యాలు ఇవ్వలేదు- ఖైదీల ఇబ్బందులు తీర్చేవరకుగాని ప్రాణముపోవు వరకుగాని శ్రీ జైనారాయణ వ్యాసు నిరాహారదీక్ష వహించెను- ఇతర అధికారులపై అపస్మృతి తెలుపుటకు ప్రారంభించినాను. ఆ జనమరణించినచో తప్పక అపరాధాంశం నిరాహారదీక్ష వహించవలసిన ఆ సౌకర్యాలు కలిగించే వారిది ఈ ప్రధాన బాధ్యత- జోధపూరును గురించి డా॥ ద్వారకానాథ్ కచ్రుగారు ఒక పత్రమును పంపియున్నారు- ప్రజలకు తెలియుటకై అందులోని అంశములను నేను ఉల్లేఖించుచున్నాను-

"జోధపూరు ప్రభుత్వముయొక్క అధికారమునకు నేరుగా లోబడియుండు ప్రదేశము ఆ సంస్థానముయొక్క మొత్తము విస్తీర్ణములో ప్రతిశతి ౧౭ పాళ్ళు. తక్కిన ౮౩ పాళ్లు జాగీర్దారులకు లోబడియున్నది- వారలు సుమారు ౧౫౦ మంది యున్నారు- ఈ జాగీర్దారులు చాలమంది తమతమ జాగీరులలో స్వతంత్రులు. మహారాజాగారికి వీరలు నిర్ణీతములైన కప్పములను కట్టుదురు-

"చాలకాలమునుండి (ఇండియాప్రభుత్వపు) రాజకీయశాఖ జోధ్‌పూరులో వ్యవహారములను నడిపించుచున్నది- ఈ శతాబ్దములో మూడుపర్యాయములు ఆ సంస్థానము రాజకీయశాఖవారి అధికార, పర్యవేక్షణలోకి మూడుసారులు వచ్చినది- ఇప్పుడు ఇంగ్లీషువారలలో చాలమంది- ఈ సంస్థానములో గొప్పగొప్ప స్థానముల నాక్రమించియున్నారు- ప్రధానమంత్రికూడ పూర్వము ఉద్యోగము చేసి విరమించుకొనిన బ్రిటిషు అధికారి.

"బ్రిటిషు అధికారులేగాక సంస్థానీయులు కూడ ఈ సంస్థాన పరిపాలనలో చాల ప్రముఖులైయున్నారు- ఈ విధముగ మళ్ళీ ఒక ద్వంద్వము ఏర్పడినది- ఆ ద్వంద్వము దినదినము బలపడుచున్నది. రాజపుత్రులు, బ్రాహ్మణులు మున్నగు భిన్నకక్షుల యందు అమితమైన స్పర్థలున్నవి- వాటిని మాచి ప్రభుత్వము వారు లోకపరిషత్తు బలపడకుండ ఒక వర్గపువారిని మరొక వర్గము వారిపైకి ఉసికొలుపుచున్నారు.

"మార్వాడీ లోకపరిషత్తు ౧౯౩౮లో ఏర్పడినది ఇది పోయిన రెండేండ్లలో జోధ్‌పూరులో బలమైన శక్తిగల సంస్థయైనది- రాజపుత్రసంస్థానములు అనేకములు సంస్కారములేక పడియున్నను జోధపూరులో తక్కినవాటికంటె ఎక్కువ అభివృద్ధికరకు వచ్చుచున్న ప్రజోద్యమము యావత్తు రాజపుత్రస్థానములలో కూడ ప్రజోద్యమముయొక్క అగ్రస్థానమునందుండి మార్గము చూపగలదయ్యెను- ౧౯౩౯ మార్చినెలలో జోధపూరులో అఖిలభారత రాజపుత్రస్థాన రాజకీయమహాసభయొక్క బీజములు ప్రకటించబడెను- రాజపుత్రస్థానములలో ప్రజలలో కలిగిన ప్రబోధము రాజకీయశాఖకు అందోళన కలిగించినది- అందుపై ఆశాఖ జోధపూరు ప్రభుత్వము వారిని వెంటనే తగినచర్య గైకొనవలసినదనెను.

అంతట జోధ్‌పూరు ప్రభుత్వము లోకపరిషత్తు శాసనబహిష్కృతమైనదని ప్రకటించి, అందులో ప్రసిద్ధులైన పురుషులనందరిని బందీకృతులజేసెను. ఆ నేతలను అరెస్టుచేయుట భీకరముగ బాధించిన తర్వాత లోకపరిషత్తు ప్రభుత్వముతో సమాధానమొనర్చెను- మరొకసారి లోకపరిషత్తు నిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రారంభించగా మార్వాడులో ఖాల్సా, జాగీరుల ప్రజలందరును దాని నాయకత్వమును అంగీకరించిరి- పరిషత్తువారు పురపాలకసంఘపు ఎన్నికలలో పాటీచేసి అసంఖ్యనుందు వారలే ఎక్కువమంది సభ్యులైరి- ఆ సంస్థయొక్క నాయకుడే ఆ సంఘమునకు అధ్యక్షుడయ్యెను-

"యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పటినుండి సంస్థానాల ప్రభుత్వములు ప్రజాహితోద్యమములయెడ కఠినమైన వైఖరి మార్చెను. యుద్ధమును సాకుగా చెప్పుచు పౌరస్వత్వములను అణచివేయుచు జోధపూరులో ప్రజాశక్తుల అభివృద్ధిని నిరోధించసాగిరి- జోధ్‌పూరులో ప్రభుత్వముయొక్క విధానమును నిశ్చయించుటలో రాజకీయశాఖకే ప్రాముఖ్యముండెను- ప్రధానమంత్రి సర్ డోనాల్డుఫీల్డు వెట్ గారు పైనుండి వచ్చిన ఆజ్ఞల ప్రకారము పని చేయసాగిరి.

యుద్ధానికి ధనమును సంపాదించవలసివచ్చినది- సంస్థానమునంతయు అంతకుముందుస్థితిలో పెట్టవలసివచ్చెను- డబ్బును ఎక్కువగా జాగీర్దారులనుండి పొందవలసియుండెను- అందుచే ఆ జాగీర్దారులను లోకపరిషత్తు నాయకత్వమున జరుపబడుచున్న ఉద్యమమునుండి రక్షించవలసివచ్చెను. సంస్థానప్రభుత్వము ఇందువల్ల జాగీర్దారుల విషయములో కాఠిన్యమునవలంబించి జాగీర్దారులు తమ ప్రజలనుండి రుధిరము పిండినను కూడ పిండవలసివచ్చినది-

కాని లోకపరిషత్తు జాగీరులలో ఉంటుండే భూస్వాముల ప్రజల కోరికలను కష్టములను అంత్యము చేయుచున్నది. పరిషత్తు జాగీరులు లేకుండపోవలెనని కోరలేదు. కాని అట్టి జాగీరుప్రజలు బాగుకావలెనని కోరినది నిజము- ఈ విషయములో ప్రభుత్వము జోక్యము కలిగించుకొని జాగీరులలో రైతులకు న్యాయమైన నయుయుక్తమైన ఆదరమును చేకూర్చిపెట్టవలెనని కోరినది- కాని దురదృష్టవశమున ప్రభుత్వము [illegible] ప్రకటించిరి. వారలు జాగీర్దారులను ప్రోత్సహించి లోకపరిషత్తు పనిచేయువారిలను తీసివేసిరి.

జాగీర్లలో పరిస్థితులు సంక్షేపముగా నిట్లున్నవి- [౧] రైతులు సక్రమమైన భాగముల పంపకములు జాగీర్దారులకును వారల ప్రజలకును మధ్య ఉండవలెనని కోరుచున్నారు- కాని జాగీర్దారులు దానిని సక్రమముగా చేయుటకిష్టపడక పలుమార్గముల తప్పించుకొనినారు. అందువల్ల రైతులు బాధపడినారు- మరియు రైతులు సంస్థానాల న్యాయస్థానములచే శాసనవిరుద్ధములని నిర్ణయించబడిన పన్నులు వదలుకోవలెనని కోరుచున్నారు.

జోధపూరు ప్రభుత్వము ప్రతిసారికూడ రైతుల సహాయమునకు రానిరాకరించుటయేగాక న్యాయస్థానాలలోనే శాసనవిరుద్ధములని ప్రకటించబడిన పన్నులను రద్దుచేయుటకుకూడ నిరాకరించినది- ప్రభుత్వము మరొక అడుగు ముందుకుపోయి లోకపరిషత్తుపై దెబ్బలు వేయుటకు జాగీర్దారులనే ప్రోత్సహించినది- ఇట్లు పరిషత్తుపనిచేయువారలను జాగీర్దారులు కొట్టిపీడించినపుడు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలిగించుకొనని రాకరించిరి-

---

ఎక్సెల్సియర్ మిడిల్‌స్కూలు

హైదరాబాదు మహబూబుమార్కెటుకు ఒక ఫర్లాంగు దూరములో నిజాంషాహీరోడ్డులో కోచా ఫనీజంగు అను వీధిలో ఒక పెద్దబంగ్లాలో ఎక్సెల్సియర్ పాఠశాల ఏర్పాటై చాలా సంవత్సరములనుండి పని చేయుచున్నది- బంగ్లా చాలా విశాలముగాను పరిశుభ్రముగాను గాలి వెలుతురు గలిగి మంచిస్థితిలో ఉన్నది- ఈ పాఠశాలలో విశేషమేమనగా పై ఏడు తరగతులలో తెలుగులోనే బాగా బోధచేయబడుచున్నది- మరియు మూడవతరగతినుండి సర్కారీ ప్రణాళిక ప్రకారం ఉర్దూ ఇంగ్లీషు ప్రారంభించబడి చెప్పించబడుచున్నది- విద్యాబోధకు పిల్లల విచారణకు మంచి ఏర్పాట్లు చేయబడినవి- మంచి ఉపాధ్యాయులను నియమించినాము- మంచిబోధ జరుగునట్లుగా కట్టుదిట్టములు చేసినాము- తెలుగువారిపిల్లలకు ఇందుమించి సౌకర్యములున్నవి- కావున ఉస్మాన్‌గంజ్ ఫీల్‌ఖానా, త్రూపుబజారు, గౌలీగూడా జాంబాగు, బడ్లబస్తీ, గోషామహల్, బేగంబజారు, నిజాంషాహీరోడ్డు, స్టేషన్‌రోడ్డు, మున్నగు చుట్టుపట్టు ప్రాంతాలలోని ఆంధ్రులంతా తమపిల్లలను ఇంకను ఇరువు చేర్పకున్నచో వెంటనే చేర్చగలరు- పాఠశాల ప్రారంభమైనది- కావున ఆలస్యము చేయగూడదని మనవి- పిల్లల తల్లిదండ్రులు యజమానులు మాతో సంప్రదించి అభిమానం వహింపగోరుచున్నాము- ఇంక మన అభివృద్ధికి కావలసిన సూచనలుకూడా వారు చేయవచ్చును- మీ తైతంతరకు వారికి తృప్తి కలిగించే ప్రయత్నం చేయగలము-

ఇట్లు,
ము- ప్రతాపరెడ్డి- కార్యదర్శి

సరిహద్దురాష్ట్రంలో సత్యాగ్రహోద్యమము?

ఖాన్ అబ్దుల్ గఫారుఖాన్‌గారి సూచన

ఖాన్ అబ్దుల్ గఫారుఖాన్‌గారు పెషావర్‌లో జూను ౨౦వ తేదిరాత్రి బహిరంగసభలో ఉపన్యసించుచు సరిహద్దురాష్ట్రములో సత్యాగ్రహోద్యమము ప్రారంభము కావచ్చునని సూచించిరి.

"మాకు రహస్యాలు లేవు- మేము బహిరంగముగానే అన్ని పనులను చేయుదుము. యుద్ధము ప్రారంభించినప్పటినుంచి ఖుదాయి ఖిద్మత్‌గార్‌లు గ్రామాలలో శాంతియుతమైన ప్రజాసేవనిమిత్తము మా శక్తిని వినియోగించి పాటుపడుచున్నారు- ఈ విషమసమయములో గ్రామస్థుల శాంతిని కాపాడవలెననియు ముఖ్యంగా జీవనావసరమైన ఆహారము, బట్టలు మొదలైనవాటివిషయంలో స్వయంసమృద్ధిగా ఉండవలెననియు వారలు ప్రజలకు ఇస్తున్నారు.

"కాని, వీరియత్నాలను ప్రభుత్వము సాగనివ్వుటలేదు- ప్రచారకులు కొందరు బంధింపబడినారు- ఈ కష్టకాలములో ప్రజాసేవాతత్పరతతో మేము జరిపేయత్నాలను ఎట్టి ప్రపంచశక్తిగాని విఘాతము కలిగించలేదు- ఇప్పుడు ప్రభుత్వానికి ఇష్టమైనను సరే, ఇష్టము లేకపోయినను సరే, దృఢనిశ్చయముతో నిర్భయంగా మా కార్యక్రమమును మేము కొనసాగింతుమని శెలవిచ్చుచున్నాను- ఈ పరిస్థితులలోను మేము శాంతియుక్తమైన అహింసోద్యమమును వదలిపెట్టము- కనుక మనమిప్పుడు సత్యాగ్రహము చేసితే అది గత్యంతరంలేకనే అనే విషయము స్పష్టము."

ఎచ్. ఆర్. ఎచ్ గ్లాసెస్టరు ప్రభువుగారు

శ్రీ గ్లాసెస్టరు ప్రభువుగారు హైద్రాబాదుకు వచ్చియుండిరనియు ఇచ్చటినుండి మద్రాసు వెళ్ళి అచ్చటినుండి మ. ఘ. వ. నిజాంగారికి సందేశము పంపిరనియు ఇదివరలో తెలుపబడియుండెను- ఆ సందేశము ముద్రితమైయుండెను- అటుతర్వాత రాయల్ డ్యూకుగారు మద్రాసునుండి ౨౧ జూన్ నాడు ఒక తంతి ఇట్లు పంపిరి- "మ- ఘ- వ- మీకు నా ఆనందకరమైనట్టియు కాని చాలకొద్దిసమయములో కూడియుండినట్టి నా హైద్రాబాదు పరిచయమునకు నేను మీయెడ అత్యంతకృతజ్ఞుడనై యున్నాను" అందుపైన మ- ఘ- వ- నిజాంగారు రాయల్ హైనెస్ గ్లాసెస్టర్ డ్యూకుగారికి ౨౨ జూను నాడు క్రిందివిధముగా తంతినిచ్చిరి-

"మీ రెండు దినములను మాచుటకు నాకు ఆనందమైనది- మీరు హైద్రాబాదులో సుఖముగా నుంటిరని వినుటకును ఆనందమైనది- మీరు చాలా కొద్దికాలమే ఉండినందుకు విచారం కలుగుచున్నది- అయినా హైద్రాబాదు తమరాకచే చాలాగా ఉంకబనిసినట్టిదైనది- మీరు ఇండియాలో సుఖముగా కాలము గడుపుచున్నారనియు ఇంగ్లాండును సుఖముగా చేరుదురని నమ్ముచున్నాను-

---

రాజగోపాలాచారిగారికి డాంబరుపూత

బొంబాయిసభలో దౌర్జన్యము

జూను ౨౦వ తేదిరాత్రి బొంబాయిలో బహిరంగసభలో సి. రాజగోపాలాచారిగారు ఉపన్యసించుటకు ఏర్పాటులు చేయబడెను. ఆచారిగారు హాలులో అడుగుపెట్టగానే సభలో మొదటివరుసలో నున్నవారిలో ఒకడు ఆచారిగారిమీద ఒక డాంబరుపొట్లమును విసరివేసెను ఆచారిగారి ముఖమునిండాను చొక్కామీదను డాంబరు విస్తారముగా పడ్డది- సభలో చాలా గొప్పకలవరము బయలుదేరినది- సభలో రెండుపార్టీలవారు కలియబడి ఒకరినొకరు దొమ్మీగా కొట్టుకొనిరి- వాలంటీరులలోను యితరులలోను కొంతమందికి దెబ్బలుతగిలినవి- ముగ్గురు వాలంటీరుల తలలపై దెబ్బలు తగిలినవి.

కొంతసేపైన తర్వాత సభలో గగ్గోలు తగ్గిపోయినది- శాంతియేర్పడ్డది- ఆచారిగారు ఏమాత్రము ఆగ్రహింపక సభలో మాట్లాడుటకు లేవగానే అన్నిమూలల నుంచి హర్షధ్వనులు అపరిమితముగా చెలరేగినవి- పిమ్మట వారు యిట్లు చెప్పిరి-

"నామీద ఒక డాంబరుపొట్లమును విసరుటకూడ నాకు ఒక అవమానమా? నేను దీనిని లెక్కచేయను- ఇంకను చాలా అధికముగా డాంబరుపోయించుకొనుటకుగూడ నేను సిద్ధముగా నేడున్నాను ఇంకను చాలఅధికముగా తిరస్కరించబడుటకును పరాభవించబడుటకునుకూడ తయారుగానే ఉన్నాను-

---

విమానదాడులనుండి భారతదేశంలో సంరక్షణ

పార్లమెంటుసభలో అమెరీప్రకటన

విమానదాడులనుండి రక్షణకు ఇండియాలో జరుగుచున్న ఏర్పాట్లనుగురించి ఒక సభ్యుడడిగిన ప్రశ్నకు బ్రిటిషుపార్లమెంటు కామన్సుసభలో జూను ౨౫వ తేదిని అమెరీగారిట్లు జవాబుచెప్పిరి:-

"ముఖ్యముగా ఇండియా తూర్పుతీరమునందున్న రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములు, జపానుతో యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పటినుండి, పౌరరక్షణకు తగిన కట్టుబాట్లు చేసెను. మంచిశిక్షణగల పౌరరక్షణదళములను తయారుచేసెను- శిక్షణయొసగుటకు బ్రిటనునుండి కొందరు నిపుణులు ఇండియాకుపోయిరి-

వైస్రాయిగారి కార్యనిర్వాహకవర్గములో సభ్యులుగానుండి ఇటీవలనే మృతిజెందిన డా॥ ఈ. రాఘవేంద్రరావుగారు పౌరరక్షణశాఖా వ్యవహారములను గమనించుచు రాష్ట్రప్రభుత్వములకు అమూల్యములైన సలహాలిచ్చి చేసినసేవ ఎంతయు ప్రశంసనీయము-

విమానదాడులనుండి రక్షణకై ఆశ్రయములను నిర్మించుటకు పరిజలు ప్రభుత్వమునకు మనఃపూర్వకముగా తోడ్పడిరి-"

అపాయము తటస్థించుటకు వీలగు ఇండియాప్రాంతములనుండి ప్రజలను ఖాళీచేయించు సంగతినిగురించి అడుగగా అమెరీగారావిషయమై ఏమీయుబయట పెట్టుటకు వీలులేదనిరి-

---

ఆచారి జిన్నాగారల సంభాషణలు

బొంబాయిలో జూను ౨౦వ తేదిన సి- రాజగోపాలాచారిగారు ముస్లింలీగు అధ్యక్షులగు ఎం.ఏ.జిన్నాగారిని మధ్యాహ్నము ౨-౩౦గంటలకు కలుసుకొని, వారితో ౭౦ నిమిషాలు సంభాషించినారు- మరల ౨౧వ తేదీన సంభాషించిరి.

హైద్రాబాదుబజారుధరలు

౨౩-౯-౧౩౫౧ఫ

పల్లా ౧కి ౧౨౦ సేర్లకొలతను ధరలన్నీ కాలికె

ధాన్యము	పల్లా ౧కి ధర (రూ అ పై)
కిచిడిసాంబర్లు	౨౯ నుండి ౨౯౪ వరకు
సాంబర్లు	౨౭- ౨౭౪
ఢిల్లీబోగాలు	౨౬, ౨౬ ౮ ౦
రాంసాగర్లు	౨౮-౨౮౧
నానక్రాం	౨౭ పావలి ౨౭
"	౨౫౬౦-౨౭౬౦
అర్కాటి	౨౬ ౨౬౪
"	౨౫౬౦ ౨౬పావలి
కోనామణి	౨౩౪ ౨౮
బుడములు	౨౧ ౦ ౦, ౨౧౪
దేశావరి	౨౦, ౨౧౪వరకు
గోధుమలు	౨౬౪-
షర్బతి	౨౬ ౧౨ ౦ అన్నిరకము
బన్సి	౨౫-౨౬ వరకు
అమ్మకి	౨౬౪౦
పోటియా	౨౮-౨౫
ఎరగోధుమలు	౨౨ ౨౩
తెల్ల జొన్నలు	౧౧నుండి ౧౧౪వరకు
పచ్చజొన్నలు	౧౧౬౦
పెసరలు	౨౬ వరకు
కందులు తెల్లవి	౨౩ ౨౮
మినుములు	౧౩ ౦ ౦
అంకలు	౨౧ ౮ ౦
సజ్జలు	౧౮ ౦ ౦
పప్పులు	
సెనగపప్పు	౩౨
కంది "	౩౦
పెసెనగ "	౨౯
అంకె "	౨౦ ౦ ౦,
మినప "	౧౩ ౦ ౦ ౧౩౪
పెసర "	౨౫ ౦ ౦
బెల్లము	౨౨ ౨౯ వరకు
ఉప్పు	౧౫,
పుల్లిగడ్డ	౯౦ ౭౫౦ ౭
వరుస మండికి	౫౬ నుండి ౮౦ వరకు కొత్తక
చక్కెర మణుగు [౮౦ సేర్లు]	
జావా " "	౧౮ ౦ ౦
బొంబాయి " "	౧౬ ౦ ౦
మద్రాసు " "	౧౩ ౧౫ ౦
నిజాంసాగరు " "	౧౩ ౧౨ ౦
ఎర్రచక్కెర " పల్లా	౨౨౪ ౨౫,
నల్లచక్కెర " ౮౦ సే.	౧౯ ౦ ౦
ఎల్లిగడ్డ మణుగు ౧౨ సే.	౩ - ౩౪
అల్లం " "	౫౪ ౫౪, ౬
మణుగు ౧౨ సే.	
కొబ్బెరనూనె "	౧౨ ౦ ౦
కుసుమనూనె "	౬ ౭ ౦
నువ్వులనూనె "	౫ ౭ ౦
వేరుసెనగనూనె "	౬ ౧౨ ౦
కిరోసిన్ (గ్యాస్,) డబ్బా	౧౬-౧౨-౦
నెయ్యి మణుగు ౮౦ సేర్లు	
విదకు నెయ్యి "	౬౫ ౦ ౦
తెలంగాణా "	౫౦ ౦ ౦
వనస్పతి డబ్బా ౧కి	౧౧ ౬ ౦
చమురు దాల బస్తా ౯,	౧౧ ౦ ౦
వేరుసెనగ "	౯ ౮ ౦
పప్పు "	౧౨ ౦ ౦
బంగారు తులి ౧కి	౫౯౪౦ ౫౯౦
వెండి ౧౦౦ తు	౯౧౬ ౯౦౪
" తు ౧కి	౦ ౧౮ ౦
పసరత్ ౧కి	హాలీ రూ- ౮౫
మారకం	
హాలీకి కల్దార్లు	౧౬ ౭ ౬
కల్దారుకు హాలీకు	౧౬ ౩ ౦

తక్కినవస్తువుల ధరలు ఇదివరలో మండీమందు ప్రకటించినట్లే యున్నవి. మారలేదు.

బొంబాయి ధరలు

(ఫిబ్రవరి ౧౬ వ తేదిన) రూ. అ. పై.

(మే ౧౫ వ తేదీన)

వెండి (తయారు)	తులాలు౧౦౦కి	౭౩-౧-౦
" (జాతీయనారా)	తు.౧౦౦కి	౭౩-౨-౦
బంగారు (తయారు)	తులం ౧కి	౪౯-౧౨-౦
" (వరంబరు వా॥)	" "	౪౭-౧-౦

గమనిక:-

ధరలు వీలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుదుము. అయినను ఏవైన పొరపాట్లుండిన దానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకారు.

బాలసరస్వతి ఆంధ్రభాషానిలయము

రాజోపుజా నాల్గవతేదులలో బాలసరస్వతీ ఆంధ్రభాషానిలయపు వార్షికోత్సవము జరుగగలదు. గ్రంథాలయ విషయముగాను జరుగగలదు- పత్యారదవులునముకదలిన వారలు జాతీయకారికులలో గానిరియ కార్యదర్శి గారికి చెప్పిన సౌకర్యముగానుండగలదు-

హైదరాబాదు వీరశైవహాస్టల్
ఆంధ్రులకు సూచన

హైదరాబాదున ఉన్నతవిద్యాభ్యాసముచే యువీరశైవ విద్యార్థులకుతగిన బోర్డింగుగాని హాస్టల్ గాని లేనందునచాల ఇబ్బందిగనున్నది ఈలోపముతీర్పుటకు వీరశైవప్రముఖులు సికిందాబాదు వీరశైవ పరిషత్తుద్వారా వీరశైవహాస్టల్ కొరకై ద్రవ్యము నుపోగుచేయుచున్నారు ఇది చాల శుభవార్త. దీనికి అందరుతోడ్పడవలెను. కానిఆంధ్రదేశపు వీరశైవులు మిక్కిలిబీదవారు-వీరికి కర్నాటకవీరశైవులు శ్రద్ధతోఆదరించవలెనని యున్నది-పరిస్థితి మాత్రము అట్లాలేదు-ఆంధ్రులు ఆంధ్రభాషలంటేకారికిఏమాత్రమునిట్టము-మొన్న పట్నంలోజరిగిన వీరశైవపరిషత్తులో ఒక్క ఆంధ్రుడుపన్యాసము చేయుటకు వీల్లేదు. వారుబహుసంఖ్యాకులగనుక కొంచెముఆంధ్రులనుకించెత్తుగామాచుచున్నారు హైదరాబాదుపల్లిమతమునఆంధ్రులైనప్పటికీ కర్నాటకులేఅధికమైయున్నారు. ...

ఇట్లు
ఎస్. సోమేశ్వర్-

ఆంధ్రవైదికుల
ముఖపాఠము

నిజామాబాదు ఆర్యసమాజము కార్యకర్తలు వమునకీర్తికక్రింద నిజామాబాదుఆర్యసామాజికులలోకరు తమఅభిప్రాయములనుప్రకటించినారు. ఇవ్విధంబగులేఖలద్వారా ఆంధ్రవైదికులనియు, హిందీవైదికులనియు ఆర్యులలో భేదభావముల కల్పించి ఆర్యలోకమునకు హానినష్టమును కలుగచేయుటే వీరిఆశయము.

ఇట్టిలేఖలు స్వామిగారిజీవితములో నూతన మార్గములుగాజాలవు-ఇందు పం॥ వినాయకరావు పం॥ నరేంద్రజీ గార్లయెడల వెలిబుచ్చిన వారికునోభావములు శోచనీయములు-దక్షిణకేసరి, నవయువకహృదయసామ్రాట్టుల నెవరుగుర్తింపరు? వీరి స్వార్థత్యాగము సేవ ఆర్యలోకమునకు సర్వవిదితము-

శ్రీమాన్ పం-డి-వి-స్వామిగారు నిజామాబాదులోసుమారు ౯ సంవత్సరములనుండి అపారసేవచేయుచున్నారు- వీరుస్వార్థత్యాగులు కార్యశూరులు ఇదిసర్వవిదితమే- వారిసేవాకార్యముప్రశంసనీయము. ఆర్యసమాజము పం-నరేంద్రజీగారు శ్రీమాన్ డి-వి-స్వామి గారిపై అనాదరభావన వెలిబుచ్చుప్రకటనలు చేసినారనియు ఆంధ్రవైదికప్రచారమునిపై యుట్టిఅనాదరణచూపుట ఆర్యసమాజీయులఅన్యాయంబనియువ్రాసినారు- ఆర్యసమాజమువారుగాని పం. నరేంద్రగారుగాని తమప్రకటనలలో స్వామిగారిపై ...

మనదేశము రైల్వేలు

హిందూస్థానములో మొట్టమొదటిరైల్వేరైలు కలకత్తానుండిమిర్జాపూరువరకున్నూ బొంబాయినుండికల్యాణివరకును నిర్మింపబడెను- ౧౮౫౩-సంవత్సరములో రైల్లునిర్మించుటకు ఆలోచనచేయబడెను-ఇప్పుడు అన్నిరైల్లలోను ౧౦౦౦౦ మంది ఉద్యోగంపొందినారు-వారికి ఒక కోట్లరూపాయలు జీతంగా గతసంవత్సరము పంచిపెట్టబడినవి

మొట్టమొదటిఇండియాలోని ఎలెక్ట్రిక్రైలుబండి ౧౯౨౫లో ప్రారంభమయ్యెను- అదిబొంబాయినుండి కుర్లావరకునడిచెను- శ్రీ ౧౯౩౬ (Air-Conditioned) గాలిచలువగల డబ్బాలుఏర్పాటయ్యెను- అదికూడ ఢిల్లీనుండి బొంబాయివరకే-

మొత్తముహిందూస్థానములో ౪౧౦౦౦ మైళ్ల పొడుగుగల రైల్వేలైనులు ఇంతవరకునిర్మించబడినవి-

౧౯౪౦సం॥ లో ౫౩కోట్ల జనులు రైళ్లలోప్రయాణించేసిరి-౯కోట్లటన్నుల సరుకులు రైళ్ళలో పంపబడెను-

ఇండియన్ స్టేటురైల్వేనుండి మొత్తంఆదాయం గతసంవత్సరంలో ౧౦౩కోట్లరూపాయలు ఖర్చులుపోగా నికరాదాయం ౫౪కోట్ల రూపాయలు.

నిరశనదీక్షితుని
మరణము

జోధపూరుసంస్థానములోలోకపరిషత్తు జరుపుచున్న ఉద్యమముయొక్క సంబంధములో బంధములోనుంచబడి, న్యాయస్థానములోవిచారింపబడ... నిరశనదీక్షయూని తర్వాత దానినివదలితర్వాత కొన్నిరోజులకు జూను ౧౧తేదీన మరణించినట్లు జోధపూరులో ... గారినుండిలేఖ అలహాబాదులో ఆనందభవనమునకు వచ్చినది-

ఈలోకపరిషత్తుయొక్క ఆందోళననుగురించి విచారణచేయుటకై భారతశాసనసభ్యుడు ... శ్రీప్రకాశ్ గారు గాంధిమహాత్ముని అభిప్రాయానుసారముపోవుచు జూను ౧౦తేదిన మార్గమధ్యమున అజ్మీరులో దిగినారు.

ఆర్యసమాజపుకార్యకారిణీ సభవారు వారి విధిప్రకారము డి-వి-స్వామి గారిని ఆదాయవ్యయములు చూపుమని యడుగుటలో వారుచేసిన తప్పేమి? స్వామి గారివిషయమున ఏలనిర్లక్ష్యము చూపవలెను? సత్యమునకప్పిపుచ్చి అసత్యవార్తలనందించి ఆర్యులగత్తునపరస్పర ద్వేషభావములనువృద్ధిపొందించుట ఆంధ్రవైదికులకు సమంజసము గాదు-

స్వామి గారు ఏసంస్థలోపనిచేసినను, లేక స్వయముగా సంస్థస్థాపించినను అధికారులు ప్రజలకే ఆదాయవ్యయములప్రశ్న ఎక్కడనైన నున్నదే.

...

రామరాజుఆర్య
కాలిబండ

జి. రఘునాథ్ మల్
బ్యాంకర్

ఆబిడ్సురోడ్, హైదరాబాదు-దక్కన్.

అన్నిరకముల బ్యాంకు వ్యవహారములు పరిశుభ్రమగు పద్ధతులలో జరుపబడును.

బ్రాంచీలు:— శ్యామకొట్టు సికింద్రాబాదు. ఆక్బర్ ఫట్టి ... హైదరాబాదు.

సిమ్లాప్రాంతములో
రైలు నాపుట
నలుగురు చంపబడుట

సిమ్లానుండి కాల్కాకుపోవు రైల్వే లైనుపై టాక్సాల్, కాల్కా స్టేషన్లమధ్య జూను ౧౦తేదిరాత్రి ౯గంటలకు ఎవరోఇద్దరురైలుపై తుపాకులుప్రేల్చి రైలునాపిడ్రైవరును ముగ్గురుప్రయాణికులనుచంపి నలుగురిగాయపరచిపోయినారని- ఇప్పుడురైళ్ళుమళ్ళీసరిగాకే నడుచుచున్నవి.

కాల్కానుండిసిమ్లాకుపోవు మోటారురైలుబండిలో సాధారణంగారెండు ఫస్టుక్లాసు మోటారులోచీలుఉండును- రాత్రిపెట్టెలు నిండుగా ఉండెను- లైనుపైగండశిలపడ్రైవరుచూచి రైలునాపి అదితీయుటకుదిగెను- ప్రక్కనగట్టుక్రింద పొంచిఉన్నఇద్దరుభారతీయులువచ్చి డ్రైవరును తుపాకితోకాల్చిచంపి కిటికీలగుండా కాల్పుట ప్రారంభించిప్రయాణికులను చంపుటకు గాయపరచుటకునుతలపడిరి- ప్రయాణికులు బట్టలడబ్బుపోయిని చీకట్లో అదృశ్యులైరి-

చచ్చినవారిలో ఆర్-ఎ-ఎఫ్-ఆఫీసరుహాగ్ గారుప్రఖ్యాతుడు ఒకప్రయాణీకుడుకాల్కాచేరగానిఈవార్తబయటబెట్టెను- వెంటనేతగినవిచారణజరిగినది ...

ఈక్రిందినలుగురుమరణించిరి- వింగ్ కమాండరు హెచ్-ఆర్-వబ్ల్యు-హాగ్, (ఆర్ ఎ-ఎఫ్-వి-ఆర్-) లెఫ్టెనెంటుకల్నల్ ఆర్ వి-వాలర్ (ఎం-బి-బాబాటిరెడ్ రెజిమెంటు) ఘుర్కారైఫిల్సు సెకండులెఫ్టినెంటు, మహిమద్దీన్ డ్రైవరు.

"ఫార్వర్డుబ్లాకు"కు
శాసనబహిష్కారము

అఖిలభారతదేశపు ఫార్వర్డు బ్లాకుయొక్క అధ్యక్షుడగు శ్రీసుభాష్‌చంద్రబోసుగారు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు శత్రువులైనరాజ్యములందు పరిపాలనాధికారులైనవారితో సంబంధ ముంచుకొనియున్నారని ఇండియాప్రభుత్వమువారికి నమ్మకము కలిగినదట- అందువల్లభారతదేశమందు ఆఫార్వర్డుబ్లాకుసంస్థను యథాపూర్వముగ నుండనిచ్చినచో దానిని భారతదేశమందు బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారుచేయుచున్న యుద్ధప్రయత్నములకు ప్రతికూలముగ వినియోగించుకొనగలరని ఇండియాప్రభుత్వము వారికి భయముకలిగినదట. ఈకారణముచే ఇండియాప్రభుత్వమువారు భారతదేశరక్షణనియమాలలో క్రొత్తగాచేర్చినదగు నెం-౨౬ ఏ- నియమమునసుసరించి ఆఫార్వర్డు బ్లాకుసంస్థ శాసనబహిష్కృతసంఘమని జూను ౨౨తారీకున ప్రకటించినారు- క్రొత్తగాచేర్చినియమాలుకూడ ఆదేరోజున ప్రకటించబడినవి.

ఈసంస్థకు అలహాబాదులోను లక్నోలోను, కాశీలోనుఉండేకార్యాలయములుకూడ శాసనబహిష్కృతములని ప్రకటించబడినవి-

బొంబాయినగరముపోలీసు వారు అఖిలభారతదేశపుఫార్వర్డుబ్లాకు కార్యదర్శియగు హెచ్-వి-కామత్ గారిని జూను ౨౨తారీకున వారియింటిలోఅరెస్టుచేసినారు- ఇండియాప్రభుత్వమువారు దేశరక్షణనియమాల ననుసరించిఇచ్చిన ఆజ్ఞపైననే ఇదిజరిగినది-

బెంగాలులో సోదాలు

...

వార్తాపత్రికల
కార్యాలయాల సోదా

...

భారతదేశంలో యుద్ధ పరిశ్రమల అభివృద్ధికి నిరుత్సాహము

భారత ప్రభుత్వ విధానముపై విశ్వేశ్వరయ్యగారి ఆక్షేపణ

బొంబాయి, జూన్ ౨౧

"కెనడా, ఆస్ట్రేలియా వంటి దేశాలకును మన ఇండియా దేశమునకును గల పెద్దభేదమేమనగా ఆదేశాలలో ప్రధాన పారిశ్రామికులును, ప్రజాసేవ చేయు వ్యక్తులును కలిసి పారిశ్రామిక ప్రణాళికలను, ఆచరణరాజ్యపాలన విధానమును కంట్రోలుచేయుచుండ మన భారతదేశంలో, పన్ను చెల్లించే వానికి రక్షణగాని శ్రేయస్సుగాని సమాలోచన చేయకుండ, పనిచేయు బాధ్యతను ప్రభుత్వమే వహించినది' అని అఖిల భారత దేశ ప్రయుత్పత్తిదారు ల సంఘపు కేంద్ర సమితి వారి ప్రథమ త్రైమాసిక సమావేశమునకు అధ్యక్షత వహించి సర్. యం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఉపన్యసించుచు అమెరికన్ టెక్నికల్ మిషన్ను గురించియు అమిషను నివేదికపై ఇండియా ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయమును గురించియు చెప్పిరి.

యుద్ధ సంత్రివర్గ స్థాపనము ఉత్పత్తి సరఫరాశాఖలను వేరుచేయుట ప్రత్యేక స్వాతంత్ర అధికారి క్రింద ఒక క్రొత్త ఉత్పత్తి శాఖను నెలకొల్పుట. ఈ విషయములకు సంబంధించిన నిషార్సులను గురించి సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇట్లు తెలిపిరి. "ఈ విషయములలో ఇండియా ప్రభుత్వము వారి దృక్పథములతో యేకీభవించు పారిశ్రామికులు, ఈ దేశములో తగినంతమంది ఉన్నారని నేను భావించను. ఈ దేశపు పారిశ్రామికులు మందముగాను ఉపేక్షాభావముతోను ఉన్నారని అందు కు కారణము ప్రభుత్వము వారు వారిని విశ్వసించక పోవుటవల్ల కలిగిన నిస్పృహయే పరిశ్రమాభివృద్ధికై వారు చేయుచున్న ప్రయత్నాలను ప్రభుత్వము వారు నిరుత్సాహపరచుట, అడ్డగించుటఅను కారణాలచే వారికిట్టి నిస్పృహ కలుగుచున్నది.

ఇతర దేశాల పోలిక

యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణ ప్రణాళికలు చాలా దేశములలో మహాముఖ్యమైన సమస్యయే. యుద్ధానంతర కార్యములకు సంబంధించిన వివిధ చర్యల నిర్వహణమునకై ప్రభుత్వ వాణిజ్య మంత్రి అధ్యక్షత క్రింద నాలుగు సమితులు నెలకొల్పబడినట్లు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు పోయిన జూన్ నెలలో ప్రకటించియుండిరి. ఆ ప్రభుత్వ ప్రణాళికలోని ముఖ్యమైన లోపమేమనగా, యుద్ధానంతర కార్య ప్రణాళికలో ప్రధానభాగము కావలసిన పరిశ్రమలకు ఆపునర్నిర్మాణ ప్రణాళికలో స్థానమే ఇవ్వకపోవుట. ఇంకొక లోపమేమనగా ఆ సమితులు చేయవలసిన పనులు సుస్పష్టముగా గోచరించకపోవుట యుద్ధచర్యల విషయములలో బాధ్యత వున్నచో న్యాయమే. కాని యుద్ధానంతర చర్యల విషయములో అట్టి గుప్తత ఉండకూడదు. మూడవలోపమేమనగా, కెనడా, ఆస్ట్రేలియాలలో వలె పరిశ్రమలను కంట్రోలు చేయుటకు, నడుపుట పారిశ్రామికుల చేతులలో కాని, ప్రజాప్రతినిధుల చేతులలో కాని లేకపోవుట.

"మిత్రరాజ్యాలలో చేరిన మూడు దేశాలలో అనగా అమెరికా సంయుక్తరాజ్యము, కెనడా, ఆస్ట్రేలియాలలో, యుద్ధ సహాయమునందు గ్రేటు బ్రిటన్కు. ఇతర దేశాలకు కావలసిన యుద్ధ పరికరాలకు పెద్ద యంత్రాలకు సంబంధించి ఆర్డర్లు, ఆయా దేశాల పారిశ్రామిక వస్తువిక్రయశాలలవారికి అందజేయబడును. కాని ఈ యుద్ధములో భారతదేశపు పారిశ్రామికులకిట్టి భాగ్యము పట్టలేదు. బట్టల పరిశ్రమకు, కొన్ని రసాయన వస్తు పరిశ్రమలకు ఆర్డర్ల వల్ల లాభము కలిగినదని చెప్పవచ్చును. కాని పెద్ద పరిశ్రమలకు రావలసిన ఆర్డర్లు రాలేదు. లాభము కలుగలేదు. ఇతర అధినివేశాలలో వలె కాక, ఈ దేశములో అన్ని విషయములును చాలా గుప్తముగా నుంచబడుచున్నవి.

"ఉక్కు ఉత్పత్తి విషయములో, భారతదేశము యుద్ధమునకు పూర్వ మెట్టుండెనో ఇప్పుడు అట్లే యున్నది. అనగా సంవత్సరానికి సుమారు ౧౨ లక్షల టన్నులు మాత్రమే ఉత్పత్తి అగుచున్నది. ఉక్కు ఉత్పత్తిని హెచ్చు చేసిన యెంతో బాగుండెడిదికాని ప్రభుత్వము వారు అట్లు చేయకుండ యుద్ధావసరాలకై ఉక్కును అమెరికానుండి దిగుమతి చేయుచున్నారు. ఉక్కు ఖరీదు అత్యధికముగా హెచ్చినది.

"మోటారు కారుల ఉత్పత్తి విషయములో కూడ ఇట్లే జరుగుచున్నది. ప్రైవేటు సార్టీలతో సంతృప్తికరమైన యేర్పాటులు జరిగినతరువాత మాత్రమే ప్రభుత్వము వారు యీ ప్రణాళికను అటకపరచుచున్నారు. ఈ పరిశ్రమను ఇప్పుడు ప్రారంభించిన కార్మికులు యుద్ధసన్నాహ పరిశ్రమలనుంచి ఈ పరిశ్రమలోకి వస్తున్నారని వారు కారణము తెలుపుచున్నారు.

"బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ఇండియా ప్రభుత్వము కలిసి ఇండియాకు రు. ౩౦౦ కోట్ల విలువగల వస్తువులను ఆర్డర్లు ఇచ్చినవి కాని; యుద్ధారంభమునుంచి కెనడా ప్రభుత్వము బ్రిటిషు ప్రభుత్వముకలిసి కెనడా పారిశ్రామికులకు కంపెనీలకు రు. ౧,౧౦౦ కోట్ల విలువగల వస్తువులకు ఆర్డర్లను పంపించినవి.

"సైన్యాలతిండికి, బట్టలకు సంబంధించిన ఆర్డర్లు భారతదేశమునకు పంపబడుచున్నవి. సైనిక పరికరములకు యుద్ధపరికరములకు సంబంధించిన ఆర్డర్లు మనకు రాలేదు. అయిన ను భారతీయ ఇంజినీర్లు కార్మికులు ఈ పరికరముల ఉత్పత్తిలో మంచిసామర్థ్యము, నైపుణ్యము, అభ్యాసము గలవారే.

పారిశ్రామికుల ఉపేక్ష

"భారతదేశపు ప్రధాన పారిశ్రామిక నాయకులు, వ్యాపారులు ఈ విషయములో ఉపేక్షను వహించి ఒకరితో నొకరు కలిసి పనిచేయకపోవుటను చూచిన యెవరికైనను చాలా విచారము కలుగును. ప్రభుత్వము వారినుంచి రాజకీయ ఆర్థికసహకార్యములు యాచించుకొనుట ఈ దేశపు ప్రజాబాహుళ్యమునకు అలవాటు అయిపోయినది. ప్రభుత్వము వారు సాధారణముగా సమితులను నియమించి, దీర్ఘకాల విచారణలు జరిపించి అడిగిన పది సౌకర్యాలలో ఒకదానిని ఇచ్చుచున్నారు. ఆ ఒక్క సౌకర్యాలు కలిగేవరకు పట్టుదలను వహించే అలవాటు ప్రజలకు లేదు. పరిశ్రమల విషయములో ఈ సమయమునందు వహించవలసినంత శ్రద్ధను వారు వహించకపోవుటకు బహుశా ఇదే కారణమైయుండును. నిస్పృహ చేసికొను వారికి అలవాటైపోయినందువల్ల ఇట్లు సంభవిస్తున్నది. ఇతర దేశాలలోని పారిశ్రామిక నాయకులవలె ఈ దేశ పారిశ్రామిక నాయకులు సాహసించి ప్రయత్నాలు చేయుటకు అవాటుపడలేదు. రాజకీయ దాస్యమువల్ల సంభవించగల సందిగ్ధపు స్థితులే ఇందుకు కారణము కావచ్చును.

యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణము

"ఈ దేశములో ఇంచుమించుగా యేవస్తువునైనను తయారుచేయవచ్చును. కావలసినదెల్ల తగిన పారిశ్రామిక సంస్థలును, యేర్పాటులును మాత్రమే.

"ప్రభుత్వము వారు అట్టి సంస్థల యేర్పాటులను బలపరచుచుండవలెను. వారితో కలిసి పారిశ్రామిక నాయకులు వాణిజ్య నాయకులు ఉభయులూ కాని లేక ఏదో ఒకరివారలయినా కాని అసంపూర్ణ...చుచుండవలెను.

"ఈ యుద్ధసమయంతరమున ఒకపంచ ప్రణాళికను వేయికోట్లరూపాయిలు లేక అంతకుమించిన మొత్తము పెట్టుబడితో ప్రారంభించవలసినది అవసరమేర్పడుచున్నది. ఈ దేశపు అసంఖ్యాక ప్రజలను పరిగణించిచూచిన అఖండమైన ఖనిజసంపదలను ఆలోచించిచూచిన: అపెట్టుబడి పెద్దదనిపించదు: యుద్ధానంతరము ఈ దేశంలోను, విదేశములలోను మందుచుండు సామాన ఉత్పత్తి చేసికార్యము అనుంచి విముక్తులు కాగల యంత్రపరికరాల సహాయముతో, మన దేశములో మనస్వతంత్రయంత్రములను నిర్మించుకొనుటకు ప్రణాళికలనేర్పాటుచేయవలెను: యుద్ధానంతరము ఇప్పుడు యుద్ధము చేస్తున్న దేశాలు యెన్నో మార్పులను చేసుకోవలసి ఉండును. తమకు కావలసిన వస్తువులను తామే యంత్రాలద్వారా తయారుచేసుకొనవలసివచ్చును. అవిమనకు యంత్రములను సరఫరా చేయజాలవు. యంత్రాలను రవాణా చేయుటకు కావలసినంత నౌకాసౌకర్యము వుండజాలదు. ప్రస్తుతము మనము భారతదేశములో యంత్ర పరికరముల ఉత్పత్తి నిర్మిత్తి చేయుటకు పూనుకోవలెను. ఈ సందర్భంలో మనకు అమెరికన్ టెక్నికల్ మిషన్ వారు కావలసిన యంత్రముల రూపకంగాను నిపుణుల రూపకంగాను కూడా ప్రత్యేకంగా సహాయము చేయుటకు వాగ్దానము చేసిన విషయమును నేను మీకు జ్ఞాపకం చేయవచ్చును. ఈ దేశము ఆటువంటి సహాయమును సంపూర్ణముగా ఉపయోగించుకొనవలసినదే అని మీరు భావించుతారా!

ఈ సంవత్సరము మున్నూరు కాపు వసతిగృహము ౧౩౫౧ అమర్దాదు ౧౫వ నుండి ప్రారంభింపబడుచున్నది. గాన ఇందు చేరగోరువారు త్వరపడుడు.

గత సంవత్సరమువలె మున్నూరుకాపు బీదవిద్యార్థులకు ఉచితముగ పుస్తకములు ఇయ్యబడును. కావున ౨౫ అమర్దాదువరకు అధ్యక్షుని ఆఫీసు విలాసమునకు సెరి జగన్నాయకులు అధ్యక్షులు, ఆంధ్రభారత తెలుగు మున్నూరుకాపు మహాసభ రాజ ప్రతాప్గిర్జిలోని హైదరాబాదు దక్కను వ్రాయగోరిగలరు.

లావల్ జరను విజయము కోరుట

జూను ౨౨వ తారీకు రాత్రి బ్రాడ్ కాస్టుచేస్తూ ఫ్రెంచి ప్రధాని లావల్ గారు ఇట్లనిరి:-

"౧౯౩౯లో యుద్ధము చేయుట మనదితప్పు. జర్మనీ ఇటలీదేశాలకో మైత్రిని పునఃస్థాపనచేయవలెనని నేను నిశ్చయించినాను. నేను జర్మనీ విజయమును కోరుచున్నాను. మొదగాక ఉద్దైమైరై బ్రిటిషు రాక్షణవల్ల నా ప్రభుత్వము దిక్కులో పడెను.

"మనకు మడిసరుకుల కరువు ఏర్పడినది. నిరుద్యోగము హెచ్చిపోవుచున్నది. జర్మను శాంతిగాని మాడు ఫ్రాన్సు తనకేమీ పట్టనట్లు శేఖలు కట్టుకొని ఉండలేదు"

ఫ్రెంచి యుద్ధఖైదీలలో చాలమంది వ్యవసాయ కార్మికులను హిట్లర్ విడుదల చేయుటకు నిశ్చయించెనని లావల్ ప్రకటించెను. ఫ్రెంచి కార్మికులు జర్మనీకి వచ్చినవెంటనే ఆ ఖైదీలు ఫ్రాన్సుకు వచ్చెదరు.

లావల్ ఇట్లుఅనెను "నేను జర్మనీ విజయాన్ని ఎందుకు కోరుచున్నాననగా జర్మనీ ఓడిపోతే రేపు యూరోప్ అంతటను బోల్షివిజము స్థిరపడును. ౧౯౩౯లో మనము జర్మనీతో సమాధానముకుదుర్చుకొని ఉండకపోవుట మనదితప్పు. ఇప్పుడు దుష్పరిణామము ప్రాప్తించవలెను. అంతిమ సమాధానానికి గాను అన్ని మార్గాలు అడగవలెను. ప్రభుత్వములో నేను ఉండుట ఎందుకైనది ఫ్రాన్సుగాని ఇతరదేశాలుగాని గుర్తించక తప్పదు. జర్మనీ ఇటలీలతో మైత్రిస్థాపించుటకు నా ఉద్దేశ్యము. జర్మనీకి వెళ్ళవలసినదిగా ఫ్రెంచి కార్మికులను నేను విజ్ఞాపనము చేయుచున్నాను. మిమ్మును అక్కడ బాగుగా ఆదరింతురు. మంచి జీతాలు యిత్తురు. కొత్తయూరప్లో ఫ్రాన్సుకు ఘనమైన స్థానము లభించవలెననిమీరు అత్యధిక సంఖ్యాకులుగా జర్మనీకి వెళ్ళవలెను.

యుగోస్లావు నౌకపై టార్పెడో

నూపెటార్ అను పేరుగల యుగోస్లావు నౌక జూను ౧౨వ తేదీ ఉదయము బీరాకుద తీరమునకు సుమారు ౫౦ మైళ్ళ దూరములో మొజాంబిక్ సముద్రంలో టార్పెడో చేయబడినది.

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 2 పాలీ రూపాయిలు
ఆరునెలలకు ,, 3-౧౦౦ ,,
బ్రిటిషిండియాలో సం॥ చందా ఉ౯ల్దారు
విడిప్రతి ౦౧ ౨
పాతప్రతికి వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only popular paper that reaches the masses in the Dominions

Best Medium For Advertisement

Volu 17 — No 16 | *Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn* | **29—6—1942**

దేశవిచ్ఛేదన వాదులతో రాయబారాలు కూడదు

పాకిస్థాన్ విషయమై మున్సీగారి హెచ్చరిక

శ్రీ కె. యమ్ మున్సీగారు ఈదిగువ ప్రకటన చేసి నారు —

పాకిస్థాన్ ప్రణాళికలోనే ఒకదుష్ట సంకల్పమున్నదని నేను మొదటినుంచి నొక్కిచెప్పుచునే యుంటిని- ఈ భావము నేనిప్పుడీకరించిచెప్పుట తప్పని అవసరము పాకిస్థాన్ వాదులకు ఈమధ్యజరిగినచర్యలవల్ల కలిగినది- పాకిస్థానును ముస్లింలీగు యొక్క దేశీయలక్ష్యము గా ప్రకటించుకొన్నదో, అది దేశమిది భారతజాతిమీద యుద్ధము ప్రకటించినది- ప్రస్తుతసంధర్భాలలో, భారతజాతియతా విచ్ఛిన్నవాదులతడను సాధ్యమైనట్టియు సిద్ధముగా నున్నట్టియు అన్ని మార్గముల వనజాతీయతపైజ ప్పుచేయుచున్నారు- వారునువమునుసాయుధ యుద్ధమునకు రాదుకొనుటదు స్వార్థ్యమైన ఈపరిస్థితి అలాఅపాయు లేకుచున్నది-

ప్రజాపరిపాలనమను పేరుతో పాకిస్థాన్ విధానము ప్రవేశపెట్టబడనున్నదని, ఇంచుమించు గా అధికారయుక్తముగా చెప్పదగిన ప్రకటనలను బట్టియు గ్రహించవలసివచ్చుచున్నది- హైదరాబాద్ (దక్కన్) లోని హిందూ సముదాయము ను ఇతరభారతదేశ హిందూసముదాయమునుండి వేరుచేసి, ఒకముస్లింరాజవంశమువారికి బానిసలుగా మార్చెదరు ఆసంస్థానము ప్రపంచపు ముస్లింములయొక్క వర్గమునకు చెందినదిగుటవల్ల అట్లుజరగవలెనని వారందురు- ముస్లిములధిక సంఖ్యాకులు గావుండు రాష్ట్రములనే కాశ్మీరమువంటిసంస్థానములు మాత్రము అక్కడ ప్రజాపరిపాలనావిధానమను పేరుతో హిందువులను ముస్లిము మతరాజ్యములో బానిసలుగా మార్చెదరు- ముస్లింలీగు భవనంపై యెక్కటిలోగడ ఒకసారిచెప్పినట్లు భారతదేశమును మూడుభాగములుగానుంచి మొత్తమునకు ముస్లింలీగువారికి అవకాశము లభించును

ఈమధ్య బొంబాయిలో చౌదరిఖలీకుజ్జమాను గారుఒక ఉపన్యాసము చేయుచు ఇట్లుచెప్పిరి- "మొట్టమొదట కాంగ్రెస్, ముస్లింలీగులపోయిన అయిదుసంవత్సరాల చరిత్రను పరిశీలించిన హిందూపరంపరలో హిందూనాయకత్వమును హరింపఁజాచు ఉపాయమేనని యూలోచించి వారట్టి మహాకార్యమును సాధించలేదనియు విశదమగును- ఆకారణమువల్ల ముస్లిములే భారతదేశమునకుపాలకులు కావలెనని విధినిర్ణయమగుచున్నది- రెండవదిపాకిస్థాన్ ముస్లిములకట్టుబడపటికోరికకాదు- ఆప్ఘాన్- ఇస్లాం ప్రపంచాధికారప్రణాళికలో అదిమొదటి మెట్టుమాత్రమే- పాకిస్థాన్ కావలెనని లీగుకోరిక హిందువులుఅంగీకరించితీరుదురు- ఈదేశములో నిముస్లిములందరును కలిసియున్నచో మనతో ఆప్ఘానిస్థాన్ ఇరాన్ ఇరాక్ పాలస్తీన్ ఈజిప్టు టర్కీ- దేశాలమన్నములుకూడా చేరకలిగేటట్లు చేయుటకై మనమొబలమునుపయోగించుకొనగలుగుదుము- భారతీయముసల్మానులతో ఇతరదేశాలముసల్మానులందరునుకలిసియుంటే ఈజిప్టునుంచి ఇండియా చైనాదేశాలవరకుముస్లిమ్ జెండాకంభీరంగాయెగురును- అవిధము గాముస్లిమ్ ప్రపంచములోపేరు కెక్కినఅధికారముతో రాణిం తురు- మూడవది ప్రపంచంలోకెల్ల భారతీయముసల్మానులుమాత్రమే ముస్లిము జాతికనుక ప్రపంచములో నూతనఇస్లాంవిజ్ఞానమునకు వారు కావలసినవారవారే"

భారతదేశమును విచ్ఛిన్నముచేయుట ముస్లింలీగుఆశయమునుజిన్నాగారికిఒకప్రత్యేకరాజ్యాంగతంత్రమువరిభాషయున్నది- ౧౯౧౬లో అనీబిసెంటుగారుస్వరాజ్యఉద్యమమునందు చేయుటకు జిన్నాగారువ్యాఖ్యానంచేసి, కాంగ్రెసునుంచి ప్రత్యేకనియోజకవర్గములనుసాధింపగలిగిరి-౧౯౩౨-౩౩లో రౌండుటేబిల్ కాన్ఫరెన్సులో భారతదేశపుజాతీయాశయములకు భంగము కలిగించుటలో బ్రిటన్ కు సహాయముచేయుటమూలంగా జిన్నాగారు పదపదునాలుగుఅంశాలలో పదమూడింటిని బ్రిటిష్ వారినుంచిరాబట్టుకొనగలిగెను- భారతదేశ రాజ్యాంగవ్యవస్థలో నూటికి ౫౦వంతుల ప్రాతినిధ్యమును కాంగ్రెసు ముస్లిములకిచ్చి తక్కినవంతులు ఆదివులకని, అవిధముగా ముస్లిములఅధికారానికి శాశ్వతస్థిరత్వము చేకూర్చిన తానుతనఅనుచరులు కాంగ్రెస్ కు తమసేవల నుదిక్షేయతతో అర్పించుమనిగౌ౧౯౩౮లో జిన్నాగారుసూచనచేయగలిగిరి-తనకోరికను మొదట తీర్చి ముస్లిములను సంతోషపెట్టిన, బ్రిటనుకు సాయముచేతుమని జిన్నాగారు ౧౯౩౯లో ఒకసూచనచేసెను- యుద్ధానంతర భారతదేశములో ముస్లిములకు స్వతంత్ర రాజ్యాలు, ప్రభుత్వాలు ఇవ్వుటకు ఒప్పుకొంటు చెప్పినయెడల " దేశమైబలముతో శత్రువును ఇండియానుంచి గెంటివేయుటకు" సాయముచేతు మనిఈమధ్యనే బ్రిటిషువారికి జిన్నా చెప్పెను- అ ఈవారుయొక్క నిజాయితీకిఅద్భుతమైనవాగ్దానమిది "కదా! వారికిమట్టచెప్పవలెనిదేమో మట్టచెప్పుడి- మిమ్మల్ని స్వాతంత్ర్యసీమకుచేరుటకుబానిసత్వములో త్రోయుటకుకూడ వారు సహాయముచేయ్య గలరు-

పాకిస్థాన్ శబ్దమునకు ఒకఅర్థము చెప్పవీలులేదు-చాలామితమైనఅర్థం చెప్పవలెననిన హిందువులమెజారిటీపరిపాలనమునుండి ముస్లిములకు కొన్నిరక్షణల నేర్పాటు చేయుటకొరకు సాధనమన్నమాట దానిఅర్థమునువిపరింపచేస్తే చెంగిజ్ ఖాన్ యొక్క సామ్రాజ్యమును పునఃప్రతిష్ఠించుటకై మతయుద్ధప్రబోధముగరకు వ్యాపించును-

శాంతముగా బోధించుటద్వారా పాకిస్థాను వాక్కును సమాధానపరచగలమని భావించేవారుపిచ్చివారవలె ఊహాకల్పితస్వర్గములో ఆనందించుచున్నవారే- కొన్నిమధురమంత్రాలు గానముచేసినందువల్ల పాకిస్థానుభూతము వదిలేదికాదు-దేశములో అల్లకల్లోలముఅంతర్యుద్ధము తెచ్చిపెట్టుటకు ఆదికోవలం ఒకప్రయత్నమాత్రమే కాదు-భారతజాతినితుక్కుతుక్కుగా చితకగొట్టుటకుభారతదేశమునంతటినీ పాకిస్థానుగామార్చుటకు భారతదేశమునందలి ముస్లిములుకాని వారందరినీ బానిసలుగామార్చి అఖండఇస్లాము వ్యవస్థయను పేరధర్మచక్రముచెనుకకట్టి దానికనుగుణముగాతొక్కి నలగగొట్టుటకు సంకల్పించుకొన్న ఒకమహాసురాకాపూరితమగు ఉద్యమము-

యుద్ధజన్యమైన ఉపేక్షాపూరిత పరిస్థితులలో ఆటునంటివిచ్ఛేదమాత్ర తత్వములతో రాయబారాలుప్రారంభించుటకై ఏమాత్రము ప్రయత్నము చేసినను సరే, దానిఫలితము భారతజాతీయతకు ఆత్మహత్యయే యగును- అట్టిపాకిస్థానుకోరికను సమాధానముపరచవలెననకర్తృము యొకరికైనా పతనము కావలెనని బ్రిటిషువారు భారతదేశములో రాజ్యాంగపు ఏర్పాటుకు ఇచ్చువాగ్దానము కర్నల్ అమెరీ నాయకత్వముక్రింద బ్రిటనుపాకిస్థాను పక్షము నకు ఒత్తి దానినుద్ధరించవానికి పూనుకొంటే భారతజాతిక్రోధపూరితమై ముఖాముఖిగా నిలబడవలసివచ్చును- ఈజాతినికూలద్రోయుటకై బ్రిటను విచ్ఛేదనమాత్రమును చేపట్టి చేస్తాటములాడుచుంటారేమో ప్రస్తుతయుద్ధములో బ్రిటనుపక్షముగాయెక్కువసానుభూతి కలుగకుండుటకు ప్రధానకారణమునుమాటను యొవరును మరవరాదు-

బుల్లెటిన్ నం ౨౭

ప్రతిగృహదర్శనము

దళముయొక్క ముఖ్యమైన ఈపని గత ఆరువారములనుండి కొద్దిగాసాగెను శిక్షణముపొందిన ౩౦మందిస్త్రీలు జనసమ్మర్దమెక్కువగానున్న నగరభాగముల లో తిరిగిరి ఏ ఆర్ పి వార్డెనుల సహాకారముతో ఈపనిజరిగెను,

ప్రతిచోటను దళసభ్యురాండ్రకు స్వాగతమొసగబడెను ఏ ఆర్ పి పనియందు వీరుశ్రద్ధగలిగించిరి అందులోగలకష్టములు చర్చింపబడెను పదిహేనుదినములకొకసారి మహబూబియాబాలికల పాఠశాలలో గురువారంసాయంకాలము ౬గంటలకుజరుగు సభలకు సభ్యురాండ్రురావలెను- రాబోవుసభ జూలై౨వ తేది గురువారమునాడుజరుగును-

ఈమహాకార్యమునకై పెక్కుమహిళామణులు కావలసియున్నారు- కావలసినవారికి రాకపోకల ఏర్పాట్లు చేయబడును మహిళామణులందుకై ప్రార్థితులు- వివరములకొరకు ఈక్రిందివారికి వ్రాయుడు

సెక్రెటరీ వి మెన్స్ కోర్
ఏ ఆర్ పి, ఆఫీసు సైఫాబాదు

శ్రీబిరారుయువరాణి నగరసంరక్షణ మహిళాదళము

నం ౧౭

ఈక్రింది సభ్యురాండ్రు సెంట్ జాన్ ఫస్టుఎడు సర్టిఫికేట్లను పొందియున్నారు.

మెస్ డెమ్స్ అలీఅక్బర్, బర్నెట్, ఫజల్ అహమద్ ఖాన్, ఘోష్, మర్సెల్, సి కె విలియమ్స్

మిస్సెస్ అబ్దుల్ జబ్బార్, అబ్రహామ్, ఆగన్న, బెగ్, ఎం ఐ క్లార్కు, డానియల్ డేవిడ్, డెలిమా, గురువయ్య, ఎన్ హన్సు లతీఫ్, జాకబ్, ఎల్ కోటయ్య, జె క్రిజ్, కె లిన్నెల్, జి ఎమ్ లిన్నెల్, మల్లప్ప, ఎం.నంది, డి నంది, రిపోర్టర్, సైక్సిస్, టాడ్, ఎం డబ్లుయు, థామ్సన్, ఎన్ తారాపూర్ వాలా, వెంకయ్య, వల్ష్

వివరములకొరకు —

సెక్రెటరీ విమెన్స్ కోర్
ఏ ఆర్ పి ఆఫీసు సైఫాబాదు

నం. ౧౮

శ్రీ బిరారుయువరాణినగరసంరక్షణ మహిళాదళాధ్యక్షురాలు వేసవికాలపు సెలవులలో దళముకొఱకు ఏ ఆర్ పి. ఫస్టుఎడు, నర్సింగునుగురించి ఉపన్యసించియు, పరీక్షించియు తమకాలమును వ్యయపరచిన మహిళామణులకు తమ కృతజ్ఞతలను తెలుపుచున్నారు వారి స్వార్థరహితమగు పనికి ఫలితముగ౬౦౦ మంది హైద్రాబాదు మహిళలు కొన్ని వారములకాలములో ఏ ఆర్ పి, యందును, ప్రథమచికిత్సయందును, నర్సింగునందును శిక్షణపొందిరి

పేర్లపట్టిక ౨౦ వ నంబరు బుల్లెటినులో ప్రకటింపబడును

౩౮౦౭

బుల్లెటిన్ నం. ౨౦

దళముయొక్క ఉపన్యాసకురాండ్రును పరీక్షకురాండ్రును

(ఏప్రిల్ ౨ — జూన్ ౧౯)

సాధారణ ఏ ఆర్ పి ఉపన్యాసములు- మిస్ డెమ్స్ మర్సెల్, నిజాముద్దీన్ విలియమ్స్ మిస్సెస్ ఎమ్ అబ్దుల్ ఘని, ఎమ్ గార్డెనర్, ఏ ఐద్రీస్ ఎమ్ అమ్మకర్, డి, ఎమ్ లిన్నెల్ డి, నంది, ఎమ్, నంది, రత్నమ్మ, జి. కామ్యాల్, జి కామ్యాల్, ఎన్, తారాపూర్ వాలీవ

ఉన్నత ఏ ఆర్ పి మిస్సెస్ మర్సెల్ సైక్స్ టాడ్,

సాధారణ ప్రథమచికిత్స- మిస్టెరెస్ డి ఆలిరజా, ఎమ్ గార్డెనర్, ఏ ఐద్రీస్, కె పాల్

"బ్రిగేడ్" ప్రథమచికిత్స-మిస్సెస్ విలియమ్స్ మిస్సెస్ క్లార్కు, ఎల్.డి.కోస్టా, ఎమ్. అమ్మకర్, జి కామ్యాల్, ఎన్ తారాపూర్ వాలా టాడ్, థామ్సన్

ఉన్నత ప్రథమచికిత్స- డాక్టర్ మళ్ళార్ ఆలీషా

ఉన్నతనర్సింగు "బ్రిగేడ్"- మిస్సెస్ బర్నెట్ బోర్డ్ మాన్ రిఛర్డ్స్

ఏ ఆర్. పి ఆఫీసు,
సైఫాబాదు ౩౮౦౭

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn, Editor S Prathapa Reddy B. A. B. L